

ROZSUDEK SOUDU (druhého senátu)

8. července 2004 *

Ve věci T-44/00,

Mannesmannröhren-Werke AG, se sídlem v Mülheim an der Ruhr (Německo), zastoupená M. Klusmannem, advokátem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené M. Erhartem a A. Whelanem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2003/382/ES ze dne 8. prosince 1999 o řízení k uplatnění článku 81 Smlouvy o ES (věc IV/E-1/35.860-B – Bezešvé ocelové trubky) (Úř. věst. 2003, L 140, s. 1) nebo podpůrně návrh na snížení částky pokuty uložené žalobkyni,

* Jednač jazyk: němčina.

SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (druhý senát),

ve složení N. J. Forwood, předseda, J. Pirrung a A. W. H. Meij, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném ve dnech
19., 20. a 21. března 2004,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový stav a řízení¹

- 1 Projednávaná věc se týká rozhodnutí Komise 2003/382/ES ze dne 8. prosince 1999 o řízení k uplatnění článku 81 Smlouvy o ES (věc IV/E-1/35.860-B – Bezešvé ocelové trubky) (Úř. věst. 2003, L 140, s. 1, dále jen „napadené rozhodnutí“).

[...]

¹ — Oduvodnění tohoto rozsudku týkající se skutečností předcházejících sporu není uvedeno. Skutečnosti předcházející sporu jsou uvedeny v bodech 2 až 33 rozsudku Soudu ze dne 8. července 2004, JFE Engineering a další v. Komise, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Sb. rozh. s. II-2501.

Řízení před Soudem

- 34 Sedmi návrhy došlými kanceláři Soudu v období mezi 28. únorem a 3. dubnem 2000 podaly společnosti Mannesmann, Corus, Dalmine, NKK Corp., Nippon, Kawasaki a Sumitomo proti napadenému rozhodnutí žalobu.
- 35 Usnesením ze dne 18. června 2002 bylo po vyslechnutí účastníků řízení v souladu s článkem 50 jednacího řádu Soudu rozhodnuto o spojení všech sedmi věcí pro účely ústní části řízení. Po tomto spojení mohly žalobkyně v těchto sedmi věcech nahlédnout v kanceláři Soudu do všech spisů souvisejících s tímto řízením. Rovněž byla přijata organizační procesní opatření.
- 36 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (druhý senát) o zahájení ústní části řízení. Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty při jednání konaném ve dnech 19., 20. a 21. března 2003.

Návrhy účastníků řízení

- 37 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

- napadené rozhodnutí zrušil;

- podpůrně snížil výši pokuty, která jí byla uložena;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

38 Komise navrhuje, aby Soud:

— zamítl žalobu;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

K návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí

39 Na podporu svého návrhu na zrušení žalobkyně uvádí nejprve řadu žalobních důvodů směřujících ke zpochybnění řádného průběhu správního řízení. Dále uplatňuje porušení čl. 81 odst. 1 ES tím, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala existenci jednak porušení vytýkaného v článku 1 napadeného rozhodnutí a jednak porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí.

K žalobní důvodům vycházejícím z vad řízení

K žalobnímu důvodu, podle něhož byla práva na obhajobu porušena tím, že Komise odepřela žalobkyni přístup k některým částem spisu

— Argumenty účastníků řízení

40 Žalobkyně tvrdí, že neměla přístup k celému správnímu spisu. Komise jí nedovolila nahlédnout do dokumentů, které jí byly zaslány Kontrolním úřadem ESVO,

s pouhým odkazem na vnitřní povahu těchto dokumentů bez dalšího vysvětlení nebo zkoumání jejich obsahu. Mannesmann má za to, že tím mohla být zbavena některých písemností svědčících v její prospěch.

- 41 Dále Mannesmann Komisi vytýká, že nedodržela postup uvedený v bodě II A svého sdělení 97/C 23/03 o vnitřním jednacím řádu pro zacházení s žádostmi o nahlédnutí do spisů v případech použití článků [81] a [82] Smlouvy o ES, článků 65 a 66 Smlouvy o ESÚO a nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 (Úř. věst. 1997, C 23, s. 3, dále jen „sdělení o nahlížení do spisů“). Na základě tohoto sdělení je úředník pro slyšení povinen založení určitého dokumentu do spisu kontrolovat a případně ověřit jeho kvalifikaci jako vnitřního dokumentu. Tato povinnost dohledu je nezávislá na jakémkoli podnětu ze strany podniků. Mannesmann má tedy za to, že není schopná zjistit, zda SV a spis obsahují všechny písemnosti v její prospěch, či nikoli.
- 42 Mannesmann mimoto Komisi vytýká, že jí nepředala žádný soupis všech dokumentů obsažených ve spise, aby jí umožnila podat žádost o nahlédnutí do určitých písemností (rozsudky Soudu ze dne 29. června 1995, *Solvay v. Komise*, T-30/91, Recueil, s. II-775, body 89 a 93 až 95, a *ICI v. Komise*, T-36/91, Recueil, s. II-1847, body 99 a 103 až 105). Komise byla mimoto povinna vyznačit v tomto soupisu písemnosti interní povahy (rozsudek Soudu ze dne 15. března 2000, *Cimenteries CBR a další v. Komise*, „Cement“, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až 71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Recueil, s. II-491, body 168 a 186). Komise tím porušila práva na obhajobu. Toto porušení práv nemůže být před Soudem „zhojeno“ (výše uvedený rozsudek *Solvay v. Komise*, bod 98).

- 43 Na jednání se společnost Mannesmann dovolávala *per analogiam* nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43).
- 44 Komise namítá, že podle ustálené judikatury není povinna zpřístupňovat své vnitřní dokumenty (rozsudky Soudu ze dne 17. prosince 1991, Hercules Chemicals v. Komise, T-7/89, Recueil, s. II-1711, bod 54; ze dne 1. dubna 1993, BPB Industries a British Gypsum v. Komise, T-65/89, Recueil, s. II-389, a Cement, bod 42 výše, bod 420). Tyto dokumenty není podle ní možné s ohledem na jejich povahu uvést jako důkazy pro porušení (bod I A 3 sdělení o nahlížení do spisů). V každém případě společnost Mannesmann neprokázala, že napadené rozhodnutí spočívá na dokumentech, ke kterým neměla přístup.
- 45 Komise má za to, že kvalifikace dotčených písemností jako vnitřních dokumentů je nepochybná. V souladu s bodem II A 2 písm. c) sdělení o nahlížení do spisů se pojem vnitřních dokumentů vztahuje na korespondenci mezi Komisí a třetím orgánem veřejné moci, jako je Kontrolní úřad ESVO.
- 46 Pokud jde o dodržování povinnosti úředníka pro slyšení kontrolovat písemnosti obsažené ve spisu, společnost Mannesmann prý neuvádí žádný důkaz na podporu svých tvrzení. Komise dále zdůrazňuje, že společnost Mannesmann rovněž nevyužila možnost stanovenou v bodě II A 2 sdělení o nahlížení do spisů, požádat úředníka pro slyšení o potvrzení kvalifikace předmětných písemností jako vnitřních dokumentů.
- 47 Nakonec Komise odmítá tvrzení, podle něhož je povinna předávat podnikům soupis vnitřních dokumentů obsažených ve spise.

— Závěry Soudu

48 Bod II A 2 sdělení o nahlížení do spisů zní následovně:

„Za účelem zjednodušení správy a zvýšení účinnosti budou vnitřní dokumenty v budoucnu zařazeny do sbírky vnitřních dokumentů vztahujících se k šetřeným věcem (nepřístupným), která obsahuje všechny vnitřní dokumenty v chronologickém pořadí. Zařazení do této skupiny podléhá kontrole úředníka pro slyšení, který v případě nutnosti potvrdí, že listiny zde obsažené jsou „vnitřními dokumenty.“

Za vnitřní dokumenty se například považují tyto dokumenty:

[...]

c) korespondence s jinými orgány veřejné moci o věci ⁽¹⁹⁾;

[...]“

49 V poznámce pod čarou 19 sdělení o nahlížení do spisů je uvedeno:

„Je nezbytné chránit důvěrnost dokumentů získaných od orgánů veřejné moci; toto pravidlo se použije nejen na dokumenty od orgánů pro hospodářskou soutěž, ale též

na dokumenty, které pocházejí od jiných orgánů veřejné moci, členských států nebo třetích zemí. [...] Musí se však rozlišovat mezi stanovisky nebo připomínkami vyjádřenými jinými orgány veřejné moci, kterým je poskytnuta absolutní ochrana, a všemi konkrétními dokumenty, které jim mohly být poskytnuty a které vždy nejsou zahrnuty do výjimky [...]“.

- 50 Je namístě konstatovat, že ze znění bodu II A 2 sdělení o nahlížení do spisů vyplývá, že kontrola, v jejímž rámci úředník pro slyšení ověřuje vnitřní povahu dokumentů obsažených ve spise, není v rozporu s tím, co tvrdí společnost Mannesmann systematickou fází správního řízení. Jelikož úředník pro slyšení „může“ takové šetření „v případně nutnosti“ provést, totiž vyplývá, že není nutné tuto kontrolu provést, pokud kvalifikace určitých dokumentů jako „vnitřních dokumentů“ není nebo popřípadě již nadále není popírána. Výklad v opačném smyslu by nepřiměřeně zvyšoval pracovní zatížení Komise ve správním řízení a byl by v rozporu s cílem, podle něhož tato metoda zařazení byla přijata za „účelem zjednodušení správy a zvýšení účinnosti“. Je tedy nutné zjistit, zda společnost Mannesmann v rámci správního řízení požádala, aby úředník pro slyšení ověřil interní povahu dokumentů předaných Komisi Kontrolním úřadem ESVO a kvalifikovaných jako vnitřní dokumenty.
- 51 V tomto směru je třeba konstatovat, že společnost Mannesmann zaslala předmětnou žádost o nahlédnutí do spisu dopisem ze dne 12. března 1999 přiloženým k žalobě. Tato žádost však byla Komisí dopisem ze dne 22. března 1999, který rovněž tvoří přílohu žaloby, zamítnuta s odůvodněním, že tyto dokumenty jsou opravdu vnitřními dokumenty ve smyslu bodu II A sdělení o nahlížení do spisů (viz zvláště bod II A 2 uvedeného sdělení).
- 52 Komise ve své žalobní odpovědi uvedla, aniž by jí společnost Mannesmann v tomto směru odporovala, že se společnost Mannesmann zamítnutí žádosti vyslovené

v dopise ze dne 22. března 1999 následně nebránila tím, že by úředníka pro slyšení požádala, aby ověřil správnost a opodstatněnost této odpovědi Komise. Mannesmann se vskutku ve své replice omezila na tvrzení, že jí nepřislušelo podávat u úředníka pro slyšení žádnou novou žádost. Z jedné části zprávy úředníka pro slyšení, kterou Komise citovala ve své odpovědi na písemnou otázku Soudu vyplývá, že účastníci řízení „nevznesli, pokud jde o práva na obhajobu *sensu stricto* a zvláště o nahlédnutí do spisu [...] žádné otázky“.

53 Je namístě se domnívat, že vzhledem k tomu, že Mannesmann po obdržení dopisu ze dne 22. března 1999 nepodala žádost, aby byla kvalifikace dokumentů obsažených na stranách 1 až 350 spisu Komise jako vnitřních dokumentů ověřena, nebylo nutné, aby úředník pro slyšení tuto kontrolu v projednávaném případě provedl. Odmítne-li totiž Komise písemně žádost o nahlédnutí do určitých písemností ve spise s odůvodněním, že se jedná o vnitřní dokumenty, je namístě mít za to, že je pak věcí žadatele o nahlédnutí, aby svou žádost o nahlédnutí do spisu zopakoval v případě, že si přezkoumání této otázky úředníkem pro slyšení přeje, s odvoláním na to, že popírá vnitřní povahu dokumentů.

54 Pokud jde o část žalobního důvodu společnosti Mannesmann, podle níž jí Komise nepředala soupis všech dokumentů obsažených ve spisu, včetně vnitřních dokumentů, z judikatury uváděné společností Mannesmann nevyplývá, že Komise porušuje práva na obhajobu již tehdy, když účastníkům řízení v průběhu správního řízení takový soupis neposkytne. Soud se totiž v rozsudcích *Solvay v. Komise*, bod 42 výše (body 89 a 93 až 95) a *ICI v. Komise*, bod 42 výše, (body 99 a 103 až 105) zabýval pouze otázkou nutnosti rovnováhy mezi právem na nahlédnutí do dokumentů v neprospěch, či ve prospěch a ochranou obchodního tajemství podniků, a nikoliv ochranou vnitřních dokumentů. Dále z rozsudku *Cement uvedeného v bodě 42 výše* (body 5, 168 a 186) sice vyplývá, že Soud Komisi v rámci organizačního procesního opatření požádal, aby mu předložila popis vnitřních dokumentů, jejichž obsah nebyl v soupisu poskytnutém účastníkům správního řízení být jen souhrnně uveden, ale nevyvodil z této okolnosti, že by se Komise dopustila porušení práv na obhajobu.

- 55 V každém případě je třeba podotknout, že práva na obhajobu jsou porušena v důsledku procesní vady pouze tehdy, pokud tato vada měla konkrétně vliv na možnosti obhajoby podniků, proti nimž je řízení vedeno (viz v tomto smyslu rozsudek Cement, bod 42 výše, body 852 až 860).
- 56 V projednávaném případě přitom Soud Komisi v rámci organizačního procesního opatření požádal, aby předložila soupis obsahu stran 1 až 350 svého spisu. Z tohoto soupisu vyplývá, že všechny dotčené dokumenty se jeví jako vnitřní dokumenty, a nikoli jako mající povahu důkazních materiálů v neprospěch, či prospěch, a to v tom smyslu, že na jejich základě nelze prokázat, zda se některý z podniků porušení dopustil, či nikoliv, takže možnosti obhajoby společnosti Mannesmann nemohly být dotčeny ani nedostatkem šetření interní povahy těchto dokumentů úředníkem pro slyšení, ani odmítnutím Komise předložit soupis obsahující jejich popis, takže tímto tedy nemohla být porušena její práva na obhajobu. Mannesmann skutečně na jednání poté, co obdržela kopii tohoto soupisu, v rozporu se svými dřívějšími argumenty neuplatnila, že některé dokumenty uvedené v tomto soupisu ve skutečnosti žádnými vnitřními dokumenty nebyly.
- 57 Ve světle předcházejícího bodu je na místě odmítnout také argumentaci uváděnou společností Mannesmann na jednání a založenou *per analogiam* na nařízení č. 1049/2001. Totiž i v případě, že by se společnost Mannesmann bývalo podařilo prokázat, že na nahlédnutí do dotčených dokumentů měla nárok, skutečnost, že by měla možnost do nich nahlédnout, by jí neumožnila se v řízení vedeném Komisí lépe obhajovat. Následkem toho tato argumentace v každém případě neodůvodňuje zrušení napadeného rozhodnutí.
- 58 Ostatně je nutné konstatovat, že nařízení č. 1049/2001, jakož i tímto nařízením nahrazené rozhodnutí Komise 94/90/ESUO, ES, Euroatom ze dne 8. února 1994 o přístupu veřejnosti k dokumentům Komise, stanoví, že jeho hmotněprávních ustanovení se žadatel může dovolávat až poté, co učinil určité procesní úkony, zejména podal první formální žádost a při jejím zamítnutí opakovanou žádost.

Jelikož se společnost Mannesmann v projednávaném případě tímto procesním pravidlem neřídila, nemůže ho obejít tím, že požaduje *per analogiam* použití uvedených hmotněprávních ustanovení.

59 Z výše uvedeného vyplývá, že projednávaný žalobní důvod je nutné zamítnout.

K údajně nedostatečné lhůtě pro vyjádření ke SV

— Argumenty účastníků řízení

60 Mannesmann má za to, že jí nebyla poskytnuta dostatečná lhůta k přípravě vyjádření ke SV. Komise při stanovení lhůty nezohlednila zvláštnosti projednávaného případu. Lhůta začala běžet dne 11. února 1999, kdy adresáti napadeného rozhodnutí mohli poprvé nahlédnout do spisu a skončila dne 20. dubna 1999. Navzdory rozsáhlosti vyšetřovacího spisu a okolnosti, že určité dokumenty nebyly vyhotoveny v běžných jazycích, zamítla Komise dne 22. března 1999 bez zvláštního odůvodnění žádost o prodloužení lhůty společnosti Mannesmann. Mimoto má Mannesmann vzhledem k existenci souvisejícího šetření za to, že byla nucena se obhajovat ve dvou řízeních za situace, kdy měla k dispozici pouze extrémně krátké lhůty. Ze všech adresátů napadeného rozhodnutí byla jediným, kdo se nacházel v takové situaci. Má za to, že proto byla vystavena diskriminačnímu zacházení.

61 Komise tato tvrzení odmítá. Všichni adresáti SV měli od jeho oznámení, a sice dne 3. února 1999, k dispozici 2 měsíce na přípravu svých odpovědí. Mimoto Komise na žádost společnosti Mannesmann dopisem ze dne 22. března 1999 datum pro předložení vyjádření k SV posunula na 20. dubna 1999. Pro opatření tohoto druhu

neplatí požadavek odůvodnění podle článku 253 ES. Komise má za to, že lhůta přibližně dvou a půl měsíců, kterou měla společnost Mannesmann k dispozici pro přípravu své odpovědi, byla dostatečná. V tomto směru odkazuje zvláště na rozsudek Cement, bod 42 výše (body 654 a 655).

— Závěry Soudu

- ⁶² Je namístě nejprve připomenout, že čl. 11 odst. 1 nařízení č. 99/63/EHS ze dne 25. července 1963 o slyšeních stran stanovených v čl. 19 odst. 1 a 2 nařízení Rady č. 17 (Úř. věst. 127, s. 2286) použitelný v době zaslání SV žalobkyni a článek 14 nařízení (ES) č. 2842/1998 ze dne 22. prosince 1998 o slyšení stran v určitých jednáních podle článků [81] a [82] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 354, s. 18; Zvl. vyd. 07/04, s. 204), použitelný později od 31. ledna 1999, které oba mají adresátům SV zaručit dostatečnou lhůtu pro řádný výkon jejich práv na obhajobu, stanoví, že Komise je povinna při stanovení této lhůty, v délce nejméně dvou týdnů, přihlídnout k době potřebné na přípravu vyjádření a k naléhavosti případu. Lhůtu je nutné vyměřit konkrétně podle stupně obtížnosti projednávaného případu (rozsudek Cement, bod 42 výše, bod 653 a tam uvedená judikatura).
- ⁶³ Jak Komise uvedla ve své žalobní odpovědi, z bodu 207 její *XXIII. Zprávy o politice hospodářské soutěže* (1993) vyplývá, že v případě středně složitých věcí bude poskytována obecná lhůta dvou měsíců a v případě složitých věcí lhůta tří měsíců, přičemž tyto lhůty budou případně prodlouženy s ohledem na období prázdnin. Naproti tomu je na konci stejného bodu stanoveno, že tyto relativně dlouhé lhůty „v zásadě“ nebudou na rozdíl od dřívější praxe prodloužovány.

- 64 V projednávaném případě Komise žalobkyni ve svém průvodním dopise ze dne 21. ledna 1999 ke SV poskytla v souladu s nařízením č. 99/63 lhůtu dvou měsíců ode dne oznámení SV. Poté, co společnost Mannesmann dopisem ze dne 12. března 1999 požádala o prodloužení lhůty o další dva měsíce, Komise dopisem ze dne 22. března 1999 dvouměsíční lhůtu pro vyjádření ke SV poskytnutou v prvním dopise ze dne 21. ledna 1999, který byl přiložen ke SV, prodloužila o 17 dní.
- 65 Co se týče data začátku běhu lhůty, ke kterému má být přihlédnuto při počítání délky doby, kterou měli adresáti SV k dispozici pro vyhotovení vyjádření k SV, je třeba podotknout, že všechny nejdůležitější dokumenty ze spisu, celkem 32 dokumentů, byly ke SV přiloženy. Za těchto podmínek je namístě vzít v úvahu, že adresáti SV mohli řádně začít s jejich analýzou již od dne jeho oznámení, tedy pokud jde o společnost Mannesmann, ode dne 3. února 1999, jak konstatuje Komise, a nikoliv teprve ode dne, kdy mohli nahlédnout do celého spisu, tedy ode dne 11. února 1999, jak tvrdí společnost Mannesmann. Z toho vyplývá, že dodatečná lhůta, poskytnutá Komisí do 20. dubna 1999, skutečně odpovídala prodloužení původní lhůty o 17 dní.
- 66 Pokud je v projednávané věci nastolována otázka objemnosti spisu, který obsahuje více než 15 000 stran, Komise právem poukázala na to, že spisy tohoto rozsahu nejsou v rámci šetření v oblasti hospodářské soutěže výjimečné. Je namístě konstatovat, že projednávanou věc nelze z hlediska složitosti skutkového stavu klást naroveň té, která vyústila do rozsudku Cement uvedeného v bodě 42 výše, v němž bylo sdělení výhrad adresováno 76 podnikům a sdružením podniků (body 3, 4 a 654 rozsudku), a v rámci něhož byla dotčeným podnikům pro vyhotovení vyjádření ke sdělení výhrad poskytnuta po dvou prodlouženích lhůta v délce celkem čtyř měsíců. V projednávaném případě společnost Mannesmann neuvedla žádný poznatek zvláštní povahy, který by dokazoval, že projednávaná věc byla zvláště významná nebo složitá.

- 67 K dalšímu argumentu společnosti Mannesmann, že se musela vyjádřit ke dvěma sdělením výhrad ve dvou souběžných věcech (věci IV/E-1/35.860-B a IV/E-1/35.860-A), Komise ve své žalobní odpovědi upozornila na to, že obě zmíněná řízení „spolu úzce souvisela a že se ve velmi velké části překrývala, jak pokud jde o výhrady, tak i o dotčené dokumenty“. Komise navíc zdůraznila, že dvě sdělení výhrad byla zaslána také společnosti Corus a japonským výrobcům. Přitom je důležité poznamenat, že společnost Mannesmann skutečnosti uvedené v těchto vyjádřeních nepopírala, když se ve své replice omezila na otázku, z jakého důvodu Komise při tak úzké souvislosti mezi oběma řízeními nezaslala dotčeným podnikům pouze jediné sdělení výhrad, což je otázka, která není v projednávaném kontextu relevantní. Je tedy třeba konstatovat, že věci, které byly předmětem obou sdělení výhrad, vykazovaly četné podobnosti, takže pro společnost Mannesmann nepředstavovala povinnost předložit vyjádření souběžně v obou věcech žádné významné navýšení pracovní zátěže.
- 68 Ve světle výše uvedeného byla souhrnná lhůta v délce dvou a půl měsíců poskytnutá společnosti Mannesmann dostatečná pro vypracování vyjádření, a tedy pro řádnou obhajobu (viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 16. prosince 1975, *Suiker Unie a další v. Komise*, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, *Recueil*, s. 1663, body 94 až 99).
- 69 K argumentu společnosti Mannesmann, podle něhož byla obětí porušení zásady rovného zacházení, je na místě vzít v úvahu to, že lhůty poskytované účastníkům řízení mohou být, pokud umožňují řádnou obhajobu, stanoveny paušálně a jejich délka nemusí být v každém jednotlivém případě úměrná době nutné pro přípravu.
- 70 V tomto směru je třeba jako obdobný případ připomenout, že čl. 230 pátý pododstavec ES stanoví pro podání žaloby na neplatnost dvouměsíční lhůtu, která nemůže být podle ustálené judikatury za žádných okolností prodloužena a jejíž nedodržení má automaticky za následek, s jedinou výjimkou omezenou na případ

výšší moci, nepřípustnost žaloby (v tomto smyslu usnesení Soudu ze dne 21. března 2002, *Laboratoire Monique Rémy v. Komise*, T-218/01, Recueil, s. II-2139, na základě opravného prostředku potvrzeno usnesením Soudního dvora ze dne 30. ledna 2003, *Laboratoire Monique Rémy v. Komise*, C-176/02 P, nezveřejněné). Za těchto podmínek nelze paušální stanovení lhůty samo o sobě považovat za porušení zásady rovného zacházení v právu Společenství (viz také v tomto směru rozsudek *Cement*, bod 42 výše, bod 654).

71 Tedy skutečnost, že jiní adresáti dotčeného sdělení výhrad měli v projednávaném případě pro vyjádření k jedinému sdělení výhrad stejnou lhůtu jako tu, která byla poskytnuta společnosti Mannesmann pro vyjádření ke dvěma sdělením, nemůže být považována za protiprávní, pokud lhůta poskytnutá společností Mannesmann byla shledána jako dostatečná.

72 Nakonec, co se týče údajného nedostatku odůvodnění zamítnutí žádosti o poskytnutí dodatečné lhůty ve prospěch společnosti Mannesmann v délce dvou měsíců za účelem předložení jejího vyjádření, je na místě připomenout, že podle ustálené judikatury požadavek odůvodnění musí být posouzen vzhledem k okolnostem projednávaného případu, zvláště podle obsahu právního aktu, druhu uplatňovaných právních důvodů a zájmu, který adresáti právního aktu nebo jiné jím přímo a osobně dotčené osoby mohli na obdržení jeho výkladu mít. V tomto směru není vyžadováno, aby odůvodnění uvádělo všechna skutková a právní hlediska, neboť otázka, zda odůvodnění dostatečně požadavkům článku 253 ES, musí být posouzena nejen s ohledem na znění právního aktu, ale také na jeho kontext a veškeré právní předpisy upravující dotyčnou oblast (rozsudek Soudního dvora ze dne 9. ledna 2003, *Petrotub a Republica v. Rada*, C-76/00 P, Recueil, s. I-79, bod 81 a tam uvedená judikatura).

73 V tomto směru je třeba připomenout, že *XXIII. Zpráva o politice hospodářské soutěže* ve svém bodě 207 stanoví, že pro vyjádření ke sdělení výhrad u středně závažných věcí bude v zásadě poskytována lhůta v délce dvou měsíců (viz bod 63 výše). Je tedy na místě dovodit, že Komise, která zde stanovila lhůtu v délce dvou měsíců, považovala projednávanou věc za „středně“ složitou a poskytnutou dobu

tedy v zásadě za dostačující, aby adresátům SV umožnila předložit vyjádření. Ve světle tohoto zjištění je nutné zkoumat odůvodnění rozhodnutí, kterým bylo poskytnutí požadované dodatečné lhůty zamítnuto.

- 74 V projednávaném případě je na místě vzít v úvahu, že zamítnutí Komise poskytnout požadovanou dodatečnou lhůtu v délce dvou měsíců nevyžadovalo žádné zvláštní odůvodnění. Jelikož se k významu věci Komise vyjádřila v souladu s bodem 207 *XXIII. Zprávy o politice hospodářské soutěže*, je třeba podotknout, že Komise tím, že společnosti Mannesmann dodatečně poskytla 17 dní, přičemž zároveň uvedla, že poskytnutí požadované dodatečné lhůty v délce 2 měsíců „nebylo možné“, konkludentně potvrdila svou původní analýzu. S ohledem na restriktivní politiku Komise ve vztahu k prodlužování lhůt pro vyjádření ke sdělení výhrad, uvedenou v bodě 207 uvedené zprávy, je třeba tuto dodatečnou lhůtu v délce 17 dní považovat za ústupek Komise vůči společnosti Mannesmann. Z toho vyplývá, že tento podnik nemůže vyvozovat žalobní důvod neplatnosti z nedostatku zvláštního odůvodnění rozhodnutí zamítajícího požadované prodloužení lhůty.
- 75 Z výše uvedeného vyplývá, že vytýkané skutečnosti vznesené společností Mannesmann proti zamítavému rozhodnutí Komise poskytnout jí požadovanou dodatečnou lhůtu je nutné zamítnout.

K použití dokumentu Rozdělovací klíč jako důkazního materiálu v neprospěch žalobkyně

— Argumenty účastníků řízení

- 76 Mannesmann považuje dokument Rozdělovací klíč za nepřípustný důkaz. Upřesňuje, že Komise se při konstatování porušení uvedených v člancích 1 a 2 napadeného

rozhodnutí opírala hlavně o tento dokument. Vzhledem k tomu, že Komise neodhalila totožnost autora uvedeného dokumentu, jsou jeho pravost a důkazní síla pochybné.

- 77 Komise měla alespoň upřesnit okolnosti, za jakých tento dokument, který uvádí jako přímý důkaz protiprávního aktu, získala. V souladu se zásadami, které jsou vlastní právnímu státu, může osoba, vůči níž je takový důkaz použit, zajistit svou obhajobu, pouze pokud jí jsou takové okolnosti upřesněny (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. února 1979, Hoffmann-La Roche, 85/79, Recueil, s. 461).
- 78 Na rozdíl od toho, co bylo konstatováno ve věci, která vedla k rozsudku Soudního dvora ze dne 7. listopadu 1985, Adams v. Komise (145/83, Recueil, s. 3539), v jehož rámci byla hodnověrnost informátora Komise nepochybná, žádný z dotyčných podniků v projednávaném případě pravost této písemnosti neuznal. Vzhledem k tomu, že Komise neprokázala pravost dokumentu Rozdělovací klíč, nemohla jej proti společnosti Mannesmann použít. Takové porušení práv na obhajobu odůvodňuje zrušení napadeného rozhodnutí.
- 79 I kdyby použití dokumentu Rozdělovací klíč bylo přípustné, společnost Mannesmann zpochybňuje jeho důkazní hodnotu. Zaprvé je podle ní dokument Rozdělovací klíč v rozporu s jinými důkazními materiály získanými během šetření. Komise tak měla v bodě odůvodnění 86 napadeného rozhodnutí za to, že dokument Rozdělovací klíč je ve výslovném rozporu s prohlášeními společnosti Vallourec, přičemž ovšem tato prohlášení značně přispěla k prokázání skutkového stavu. Zadruhé je dokument Rozdělovací klíč v rozporu se skutečností, že podniky Siderca a Tubos de Acero de México SA pravděpodobně trubky do Evropy dodávaly. Není tedy možné prokázat, v čem tento dokument může být důkazem pro vytýkané porušení.

80 Komise připomíná, že na základě článku 287 ES je povinna zachovávat profesní tajemství a že je rovněž povinna, navzdory riziku omezení své činnosti, zaručit anonymitu svým informátorům. Zájem podniků seznámit se s původem určitých dokumentů musí být vážen s veřejným zájmem na stíhání nedovolených dohod narušujících soutěž a na ochraně informátorů (rozsudek *Adams v. Komise*, bod 78 výše, bod 34). V projednávaném případě byla práva na obhajobu zachována. Mannesmann neuvedla, v čem anonymní povaha uvedeného dokumentu porušila její práva na obhajobu.

— Závěry Soudu

81 Je namístě nejprve podotknout, že Komise se v bodech odůvodnění napadeného rozhodnutí věnovaných existenci porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí ve značné míře opírá o prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 (viz zvláště body odůvodnění 56 až 58, 60 až 62 a 131) doplněné jeho prohlášením ze dne 14. října 1996 a dokumentem nazvaným „Šetření u společnosti Vallourec“ (dále společně jen: „prohlášení pana Verlucy“). Komise se sice v tomto kontextu opírá, zejména v bodech odůvodnění 85 a 86 napadeného rozhodnutí, také o dokument Rozdělovací klíč, je však namístě mít za to, že v rámci obecného uspořádání napadeného rozhodnutí má dokument Rozdělovací klíč menší význam než prohlášení p. Verlucy.

82 Je tedy třeba rovnou zamítnout argument společnosti Mannesmann, že se Komise za účelem konstatování existence porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí opírala převážně o dokument Rozdělovací klíč. Pokud jde o existenci porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí, jsou prohlášení p. Verlucy a dokument Rozdělovací klíč relevantní pouze velmi nepřímo.

- 83 V bodě odůvodnění 85 napadeného rozhodnutí Komise uvádí, že dokument Rozdělovací klíč jí byl předán dne 12. listopadu 1997 osobou, která nebyla účastníkem řízení. Komise tento dokument uvádí zejména na podporu svého popisu vývoje vztahů uvnitř Evropsko-japonského klubu od konce roku 1993. Tento dokument pocházel podle informátora od obchodního zástupce jednoho z členů klubu. Podle názoru Komise dokument osvědčuje, že navázání kontaktů s latinskoamerickými výrobci bylo částečně úspěšné a tabulka v něm obsažená znázorňuje rozdělení trhu mezi evropské, japonské a latinskoamerické výrobce. Tento dokument zejména výslovně stanoví 100% podíl na trhu pro evropské výrobce v Evropě a 100% podíl na trhu pro japonské výrobce v Japonsku. Pokud jde o další trhy, mají evropští výrobci jmenovitě 0% podíl na Dálném východě, 20% podíl na Středním východě a 0% podíl v Latinské Americe.
- 84 Nejprve je třeba podotknout, že pokud jde o přípustnost dokumentu Rozdělovací klíč jako důkazu porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, platí v právu Společenství zásada volného hodnocení důkazů a že jediným náležitým kritériem pro hodnocení důkazů je jejich hodnověrnost (stanovisko soudce Vesterdorfa, který vykonával funkci generálního advokáta v rámci rozsudku Soudu ze dne 24. října 1991, Rhône-Poulenc v. Komise, T-1/89, Recueil, s. II-867, II-869, II-954; viz také v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 23. března 2000, Met-Trans a Sagpol, C-310/98 a C-406/98, Recueil, s. I-1797, bod 29, a rozsudek Soudu ze dne 7. listopadu 2002, Vela a Tecnagrind v. Komise, T-141/99, T-142/99, T-150/99 a T-151/99, Recueil, s. II-4547, bod 223). Navíc pro Komisi může být nezbytné chránit anonymitu informátorů (viz v tomto smyslu rozsudek Adams v. Komise, bod 78 výše, bod 34) a tato okolnost nepostačuje k tomu, aby Komisi činila povinnou nepřihlédnout k důkazu, který má k dispozici.
- 85 Ačkoli argumenty společnosti Mannesmann tudíž mohou být pro účely posouzení hodnověrnosti, a tedy důkazní síly dokumentu Rozdělovací klíč relevantní, není namístě považovat tento dokument za nepřípustný důkaz, který je třeba ze spisu odstranit.

- 86 Mimoto jelikož Mannesmann vyvozuje ze svých argumentů vztahujících se k přípustnosti uvedeného dokumentu část žalobního důvodu týkající se jeho hodnověrnosti, je nutné konstatovat, že tato hodnověrnost je nutně snížena okolností, že kontext jeho vyhotovení je do značné míry neznámý a že tvrzení Komise v tomto ohledu nelze ověřit (viz bod 83 výše).
- 87 Nicméně v rozsahu, v němž se v dokumentu Rozdělovací klíč nacházejí specifické informace, které odpovídají těm, které jsou obsaženy v jiných dokumentech, zvláště v prohlášeních p. Verlucy, je na místě mít za to, že tyto poznatky se mohou vzájemně posilovat.
- 88 V tomto směru je třeba zvláště konstatovat, že prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996 uvádí „původní“ rozdělovací klíč použitelný na „mezinárodní nabídková řízení“, jenž se vztahoval na smlouvy mezi japonskými a evropskými výrobci, takže existence takového rozdělení v rámci Evropsko-japonského klubu je dostatečně prokázána. Navíc z interního záznamu společnosti Vallourec ze dne 27. ledna 1994, uvedeného na s. 4822 spisu Komise, nazvaného „Zápis z jednání s JF v Bruselu 25/1“ vyplývá, že společnost Vallourec se musela za účelem zachování své účasti „v rámci systému [...], vzdát [Dálného východu], Latinské Ameriky, omezit se na Středním východě na sdílení 20% podílu na trhu ve 3“. Když Komise p. Verlucu požádala, aby objasnil tyto dva dokumenty, uvedl, že se vztahovaly k pokusu o změnu platného rozdělovacího klíče provedenému v roce 1993, kterou měly být zohledněny prodeje latinskoamerických výrobců a „nabyté pozice“ na různých trzích.
- 89 Mannesmann podotýká, že dokument Rozdělovací klíč je, pokud jde o otázku, zda latinskoameričtí výrobci reagovali na postupy evropských výrobců na konci roku 1993 příznivě, v rozporu s tvrzením p. Verlucy, uvedeným v dokumentu „Šetření u společnosti Vallourec“ (v bodě 1.3), což zpochybňuje spolehlivost obou důkazních materiálů. Komise totiž v bodě odůvodnění 86 napadeného rozhodnutí na základě dokumentu Rozdělovací klíč uvedla, že „navázání kontaktů s Latinoameričany bylo

částečně úspěšné“ a sama přiznává, že toto tvrzení je v rozporu s tvrzením p. Verlucy uvedeným v dokumentu „Šetření u společnosti Vallourec“, podle něhož „Evropsko-japonský klub nezahrnoval jihoamerické výrobce [...] kontakty byly s nimi navázány na konci roku 1993 za účelem dosažení rovnovážného stavu odrážejícího nabyté pozice (přibližně 20 % na Středním východě pro Evropany). Velmi rychle se však ukázalo, že tyto pokusy nemohou být úspěšné.“

90 Je třeba nicméně poukázat na to, že podle dokumentu Rozdělovací klíč latinskoameričtí výrobci navrhovaný rozdělovací klíč akceptovali „s výjimkou evropského trhu“, na němž měly být záležitosti probírány „případ od případu“ v duchu vzájemné spolupráce. Komise tedy dospěla v bodě odůvodnění 94 napadeného rozhodnutí k závěru, že latinskoameričtí výrobci nesouhlasili s vyhrazením evropského trhu evropským výrobcům.

91 Z různých záznamů společnosti Vallourec uvedených v napadeném rozhodnutí, jakož i z dokumentu uvedeného na s. 4902 spisu Komise, s názvem „Přípis pro předsedy představenstev“ („Paper for Presidents“) a dokumentu „g) Japonci“ („g] Japanese“ document), uvedeného na s. 4909 spisu Komise, vyplývá, že z hlediska evropských výrobců byla jedním ze základních cílů jejich kontaktů s japonskými výrobci ochrana jejich domácích trhů, zejména zachování domácího statutu trhu Spojeného království po uzavření závodu společnosti Corus v Clydesdale. Jestliže rozpor, na který bylo poukázáno v bodě 89 výše, bezpochyby snižuje důkazní hodnotu dokumentu Rozdělovací klíč, jakož i v určitém rozsahu důkazní hodnotu prohlášení p. Verlucy, jeho význam je výrazně relativizován skutečností uvedenou na začátku tohoto bodu. I za předpokladu, že by latinskoameričtí výrobci souhlasili s použitím rozdělovacího klíče na jiné trhy než evropský trh, je totiž nutné konstatovat, že jednání s těmito výrobci byla z pohledu Evropanů z podstatné části nezdařená, takže negativní hodnocení p. Verlucy, pokud jde o jejich vyústění skutečně ve vztahu k této klíčové otázce odpovídají popisu uvedenému v dokumentu Rozdělovací klíč.

- 92 Je namístě učinit závěr, že rozpor mezi tvrzeními p. Verlucy v jednom z jeho prohlášení a dokumentem Rozdělovací klíč, který Komise sama v bodě odůvodnění 86 napadeného rozhodnutí uvádí, podstatně nesnižuje hodnověrnost obou těchto důkazních materiálů.
- 93 Konečně je nutné ve světle postoje, který latinskoameričtí výrobci podle dokumentu Rozdělovací klíč k Evropě zaujali (viz bod 90 výše), konstatovat, že skutečnost tvrzená společností Mannesmann, podle níž tito výrobci trubky v Evropě prodávali, i za předpokladu, že by byla prokázána, nikterak nezpochybňuje spolehlivost tohoto dokumentu.
- 94 Z výše uvedeného vyplývá, že dokument Rozdělovací klíč si zachovává určitou důkazní hodnotu, aby v rámci svazku vzájemně se podporujících nepřímých důkazů, které Komise shromáždila, dokládal určitá podstatná tvrzení obsažená v prohlášeních p. Verlucy, pokud jde o existenci dohody týkající se rozdělení trhu s bezešvými trubkami OCTG. Z tohoto důkazního materiálu totiž vyplývá, že japonští výrobci na jedné straně a evropští výrobci na straně druhé přijali zásadu, podle níž nesměli určité bezešvé trubky prodávat na domácím trhu jiných výrobců v rámci „otevřených“ nabídkových řízení. Tento dokument také potvrzuje existenci rozdělovacího klíče pro trhy v různých oblastech světa, a posiluje tím hodnověrnost prohlášení p. Verlucy, která se na tento pojem také odvolávají.
- 95 Z toho vyplývá, že body žalobního důvodu vzneseného společností Mannesmann zpochybňující použití dokumentu Rozdělovací klíč je nutné zamítnout.

K údajnému porušení práv na obhajobu vyplývajícímu z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o porušení uvedené v článku 2 tohoto rozhodnutí

— Argumenty účastníků řízení

96 Podle názoru společnosti Mannesmann existuje mezi SV a napadeným rozhodnutím rozpor. Komise totiž ve SV uvedla, že smlouvy o dodávkách mezi společnostmi Corus a Vallourec, Dalmine a Mannesmann tvoří protiprávní dohodu narušující soutěž, kterou měl být rozdělen trh s bežešnými ocelovými trubkami, nakupovanými společnostmi Corus, podnikem s dominantním postavením na britském trhu s trubkami OCTG. Tyto smlouvy se tedy týkaly porušení uvedeného později v článku 2 napadeného rozhodnutí (viz body 147 až 151 SV). Naproti tomu Komise v napadeném rozhodnutí usoudila, že tyto smlouvy o dodávkách tvořily opatření k uzavření britského trhu před japonskými podniky, a tedy podstatnou součást porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí (bod odůvodnění 147). K tak podstatné změně vytýkaných skutečností měla být společnost Mannesmann také vyslechnuta (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. června 1983, *Musique diffusion française a další v. Komise*, 100/80 až 103/80, *Recueil*, s. 1825, body 9, 14 a 16). Vzhledem k nedostatku takového slyšení byla její práva na obhajobu nezhojitelným způsobem porušena (rozsudek *Solvay v. Komise*, bod 42 výše, body 89 a následující).

97 Komise tyto části žalobního důvodu zamítá z důvodu, že vyličení skutkového stavu a právní posouzení obsažené v napadeném rozhodnutí plně odpovídá tomu, co bylo uvedeno již ve SV.

— Závěry Soudu

98 Nejprve je třeba konstatovat, že práva na obhajobu jsou porušena v případě nesouladu mezi sdělením výhrad a konečným rozhodnutím pouze za podmínky, že

výhrada stanovená v konečném rozhodnutí nebyla ve sdělení výhrad dostatečně vylíčena tak, aby se jeho adresáti mohli obhajovat (viz v tomto smyslu rozsudek Cement, bod 42 výše, body 852 až 860).

- 99 V rámci sdělení výhrad je povinnost Komise v tomto směru omezena na vylíčení uvedených výhrad a jasné vyjádření skutkového stavu, ze kterého vychází, jakož i jejich kvalifikaci tak, aby se jeho adresáti mohli účinně bránit (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 3. července 1991, AKZO v. Komise, C-62/86, Recueil, I-3359, bod 29, a rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, Mo och Domsjö v. Komise, T-352/94, Recueil, s. II-1989, bod 63).
- 100 V tomto ohledu je namístě konstatovat, že právní kvalifikace skutkového stavu uvedená ve sdělení výhrad může být přirozeně pouze předběžná a že pozdější rozhodnutí Komise nemůže být zrušeno pouze z důvodu, že konečné závěry vycházející z tohoto skutkového stavu se neshodují přesně s touto předběžnou kvalifikací. Komise totiž musí adresáty sdělení výhrad vyslechnout a popřípadě vzít v úvahu jejich vyjádření, kterým odpovídají na uvedené výhrady, a změnit své posouzení právě za účelem dodržení jejich práv na obhajobu.
- 101 V projednávaném případě spočívá jediný relevantní rozdíl mezi SV a napadeným rozhodnutím ve skutečnosti, že Komise v bodě odůvodnění 164 napadeného rozhodnutí měla za to, že smlouvy tvořící druhé porušení „tvoří pouze nástroj provedení“ prvního porušení, zatímco v bodě 144 SV se omezila na uplatnění, že „cíl“ smluv o dodávkách spočíval s ohledem na Základní pravidla v zachování „domácího“ statutu trhu Spojeného království vůči japonským výrobcům, ohledně nichž odkázala na bod 63 SV. K bodu odůvodnění 147 napadeného rozhodnutí, na který společnost Mannesmann v tomto kontextu poukazuje, postačuje konstatovat, že jeho obsah odpovídá obsahu bodu 144 SV v rozsahu, v němž tam Komise uvádí, že „jak vyplývá z bodů odůvodnění 78 až 81, byla mezi společnostmi [Corus]

a Vallourec uzavřena dohoda [...] aby se [společnost Corus] zásobovala hladkými trubkami prostřednictvím společností [Mannesmann], Dalmine a Vallourec za účelem zachování domácí povahy britského trhu vůči japonským podnikům“.

102 V bodě 364 rozsudku Soudu z dnešního dne, JFE Engineering a další v. Komise (T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Sb. rozh. s. II-2501) bylo rozhodnuto, že názor zastávaný Komisí v napadeném rozhodnutí je nesprávný, jelikož smlouvy tvořící druhé porušení sledovaly vícero cílů. V každém případě však i za předpokladu, že by v tomto směru bylo možné rozdíly v obsahu mezi SV a napadeným rozhodnutím rozpoznat, je zjevné, že adresáti SV měli příležitost předložit svá vyjádření ke klíčovému konceptu, který je základem přístupu Komise, a sice k myšlence, že evropští výrobci uzavřeli smlouvy tvořící druhé porušení zejména za účelem posílení použití Základních pravidel na offshore trhu Spojeného království.

103 Za těchto okolností nedošlo v tomto směru k porušení práv na obhajobu, a projednávaný žalobní důvod je tedy nutné zamítnout.

K existenci porušení čl. 81 odst. 1 ES uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí

K údajnému rozporu mezi články 1 a 2 napadeného rozhodnutí

— Argumenty účastníků řízení

104 Mannesmann má za to, že napadené rozhodnutí je rozporuplné. Komise se domnívala, že podniky, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, se dohodly na

pravidlech směřujících k respektování svých domácích trhů v rámci Evropsko-japonského klubu. Jediným důkazním materiálem uváděným v tomto směru je tabulka uvedená v bodě odůvodnění 68 napadeného rozhodnutí. Tato tabulka ukazuje podíly vnitrostátních výrobců vyjádřené v procentech na dodávkách bezešvých trubek OCTG do zemí dotčených Evropsko-japonským klubem. Corus byla přitom od roku 1991 zásobována z Německa, Francie a Itálie, takže je mylné předpokládat, že přístup na britský trh byl vyhrazen domácím výrobcům.

105 Mannesmann Komisi vytýká, že rozhodla o existenci porušení spočívajícího v dohodě o respektování domácích trhů (článek 1 napadeného rozhodnutí) na základě zjištění týkajících se smluv o dodávkách společnosti Corus, které tvoří předmět porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí. K tomuto druhému protiprávnímu jednání však nedošlo. Smlouvy o dodávkách uzavřené mezi společnostmi Corus a Dalmine, Vallourec a Mannesmann by mohly vykazovat sklon k respektování domácích trhů pouze tehdy, pokud by dodávky byly zkoumány společně. Dotčené dodávky výrobků ze třetích zemí, mezi nimiž Japonska, však představovaly ještě 20 % britského trhu, takže nelze hovořit o skutečném respektování tohoto trhu. Vady, kterými je dotčena legalita článku 2 napadeného rozhodnutí, mají dopad i na legalitu jeho článku 1.

106 Komise tyto části žalobního důvodu odmítá, neboť má za to, že spočívají v nesprávném pochopení napadeného rozhodnutí. Připomíná, že článek 1 rozhodnutí konstatuje, že určité podniky svou účastí na dohodě, která mimo jiné stanovila vzájemné respektování jejich domácích trhů, porušily čl. 81 odst. 1 ES. Pokud jde o článek 2 napadeného rozhodnutí, ten činí společnost Mannesmann odpovědnou za porušení článku 81 ES, protože „v rámci porušení zmíněného v článku 1“ uzavřela smlouvy, které vedly k rozdělení dodávek hladkých trubek OCTG pro společnost Corus. Cílem článku 2 je tedy podle Komise ochrana britského trhu po odchodu společnosti Corus.

— Závěry Soudu

- 107 Argumentace předložená společností Mannesmann v rámci projednávaného žalobního důvodu je chybná, a proto musí být zamítnuta v rozsahu, v němž nebere v úvahu základní okolnost, že se porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí týká trhu se závitovými trubkami OCTG (jakož i trhu s naftovodnými trubkami „zvláštního provedení a využití“) a porušení uvedené v jeho článku 2, trhu s hladkými trubkami OCTG.
- 108 I když totiž článek 1 napadeného rozhodnutí výslovně stanoví, že se tam uvedené porušení týká „standardních bezešvých trubek OCTG a [naftovodných trubek zvláštního provedení a využití]“; z obecné systematiky napadeného rozhodnutí vyplývá, že dotčenými trubkami OCTG jsou pouze standardní bezešvé trubky OCTG. Zvláště v prohlášeních p. Verlucy ze dne 17. září 1996, která jsou v bodě odůvodnění 56 napadeného rozhodnutí uváděna jako zdroj pro definici trhu s dotčenými výrobky, je působnost porušení omezena na „standardní závitové trubky a [naftovodné trubky zvláštního provedení a využití]“. Z toho plyne, že odkaz na tento bod odůvodnění se vztahuje k závitovým trubkám OCTG řezaným podle normy API, tedy k tzv. „standardním“ závitovým trubkám OCTG, a nikoliv k hladkým trubkám OCTG. Tento výklad dosahu článku 1 napadeného rozhodnutí je potvrzen třemi dalšími závaznými jazykovými verzemi napadeného rozhodnutí, jelikož všechny tyto verze v článku 1 výslovně stanoví, že se jedná o standardní závitové trubky OCTG. Přitom v případě rozporu mezi různými jazykovými verzemi textu Společenství, musí být dotčené ustanovení vykládáno podle obecné systematiky a účelnosti úpravy, jejíž část tvoří (např. rozsudek Soudního dvora ze dne 9. března 2000, EKW a Wein & Co., C-437/97, Recueil, s. I-1157, bod 42) a v každém případě nemůže být jedna jazyková verze rozhodující vůči všem ostatním jazykovým verzím, pokud jsou všechny v souladu s určitým výkladem (rozsudek Soudu ze dne 29. září 1999, Neumann a Neumann-Schölles v. Komise, T-68/97, Recueil FP, s. I-A-193 a II-1005, bod 80; viz také v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 17. července 1997, Ferriere Nord v. Komise, C-219/95 P, Recueil, s. I-4411, bod 15 a tam uvedená judikatura). Naopak článek 2 napadeného rozhodnutí se podle jeho znění týká výlučně „dodávek hladkých trubek [společnosti Corus] (od roku 1994 společnosti Vallourec)“.

- 109 Z tohoto konstatování vyplývá, že zjevný rozpor tvrzený společností Mannesmann neexistuje.
- 110 Ve skutečnosti z napadeného rozhodnutí jako celku vyplývá, že britský trh pro závitové trubky, kterého se týká porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí, zůstal ve smyslu Základních pravidel „domácím“ trhem, v podstatě proto, že společnost Corus tam i nadále uváděla na trh trubky OCTG, které si za tímto účelem nechávala dodávat třemi dalšími evropskými výrobci jako hladké trubky a tyto pak opatřovala závity. Tímto byla podstatná část prvovýrobního britského trhu s hladkými trubkami představovaná potřebami společnosti Corus přinejmenším od roku 1993 rozdělena mezi společnosti Vallourec, Dalmine a Mannesmann. Z toho vyplývá, že obě porušení byla nejen vzájemně slučitelná, ale že se navíc doplňovala.
- 111 Pokud jde o zvláštní argumenty společnosti Mannesmann, týkající se britského trhu a zvláště analýzy tabulky obsažené v bodě odůvodnění 68 napadeného rozhodnutí, je třeba poukázat na to, že plyne již ze samotného znění čl. 81 odst. 1 ES, jak je vykládáno ustálenou judikaturou, že dohody mezi podniky jsou zakázány nezávisle na jejich výsledku, jestliže je jimi sledován cíl, který je v rozporu s pravidly hospodářské soutěže (viz zvláště rozsudek Soudního dvora ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Recueil, s. I-4125, bod 123). V projednávaném případě přitom Komise vycházela hlavně z cíle dohody omezujícího hospodářskou soutěž uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí, a zvláště v jeho bodech odůvodnění 62 až 67 uvedla četné důkazní materiály, které podle ní potvrzují jak existenci dohody, tak i jejího omezujícího cíle.
- 112 Tedy i za předpokladu, že by společnost Mannesmann mohla prokázat, že čísla obsažená v tabulce nemohou dostatečně podpořit tvrzení Komise týkající se účinné ochrany britského trhu, nemělo by to pro existenci porušení stanoveného v článku 1 napadeného rozhodnutí význam.

- 113 Mímoto z bodu odůvodnění 62 napadeného rozhodnutí, jehož základ tvoří prohlášení p. Verlucy ze dne 17. září 1996, vyplývá, že offshore trh Spojeného království byl pouze „částečně chráněn“. Okolnost uváděná společností Mannesmann, podle níž byla úroveň ochrany britského trhu podle tabulky v bodě odůvodnění 68 napadeného rozhodnutí nižší než úroveň ochrany jiných domácích trhů dotčených dohodou o rozdělení trhu, tak žádným způsobem nevyvrací analýzu Komise.
- 114 Ve světle výše uvedeného je tedy nutné projednávaný žalobní důvod zamítnout.

K údajnému pochybení v úvaze Komise týkající se porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí

— Argumenty účastníků řízení

- 115 Mannesmann ve své replice uplatňuje, že skutková a právní zjištění vztahující se k porušení uvedenému v článku 1 napadeného rozhodnutí nejsou dostatečně odůvodněná. Zprvce se Komise aspekty Základních pravidel mimo a uvnitř Společenství zabývala shodně. Nerozlišovala přitom mezi ustanoveními týkajícími se přístupu japonských výrobců na trh Společenství a ustanoveními týkajícími se přístupu výrobců Společenství na jejich příslušný domácí trh. Za účelem prokázání těchto dvou aspektů se Komise odvolává na stejné materiály (body 54, 63, 64, 66, 67 a 129 a další napadeného rozhodnutí). Tyto materiály se však týkají pouze vnější stránky Základních pravidel, a sice přístupu japonských výrobců na trh Společenství. Naproti tomu z nich není možné vyvodit existenci dohod o respektování vnitrostátních trhů uvnitř Společenství.

- 116 Zadruhé společnost Mannesmann ve své replice Komisi vytýká, že neprokázala, že dohoda týkající se přístupu na trh Společenství naplňuje předpoklady stanovené v čl. 81 odst. 1 ES týkající se ovlivnění obchodu mezi členskými státy a existence znatelného omezení hospodářské soutěže uvnitř společného trhu.
- 117 Především vzhledem k tomu, že Komise přesně nevymezila relevantní trh, nemohla posoudit, zda byly tyto dvě podmínky splněny.
- 118 Dále Mannesmann tvrdí, že Komisí popisované dohody uzavřené s japonskými podniky, nemohly mít znatelný vliv na hospodářskou soutěž na společném trhu ani na obchod mezi členskými státy. Mannesmann údaje použité Komisí, zejména v přílohách 1 až 4 napadeného rozhodnutí, zpochybňuje. Uvádí, že výrobci bezešvých trubek ve Společenství jsou na světovém trhu vystaveni účinné hospodářské soutěži producentů ze třetích zemí, což Komise ostatně sama uznala ve svém rozhodnutí ze dne 3. června 1997, v němž na základě nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 (Úř. věst. C 238, s. 15), rozhodla o slučitelnosti spojení podniků se společným trhem (N IV/M.906 – Mannesmann v. Vallourec). V bodě odůvodnění 103 napadeného rozhodnutí Komise mimoto přiznala, že nemohla existenci omezujícího účinku na ceny a nabídku v rámci společného trhu prokázat.
- 119 Konečně vezmeme-li v úvahu vlastnosti dotčeného trhu, nemohly by podle společnosti Mannesmann podniky dotčené napadeným rozhodnutím omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 81 odst. 1 vůbec zamýšlet.
- 120 Podle Komise tvoří argumenty uváděné společností Mannesmann k definici relevantního trhu a předpokladům použití čl. 81 odst. 1 ES týkajících se znatelného omezení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy nové

žalobní důvody. Podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu jsou všechny tyto žalobní důvody nepřijatelné.

- 121 Podpůrně má Komise za to, že tyto žalobní důvody nejsou také opodstatněné. Definice relevantního trhu je, jak vyplývá z bodů 29 a následujících odůvodnění napadeného rozhodnutí, shodná s tou, která je uvedena ve výše uvedeném rozhodnutí Mannesmann v. Vallourec.
- 122 Podle Komise z napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že dohoda se vztahovala také k ochraně domácích trhů každého ze čtyř zúčastněných výrobců Společenství (body odůvodnění 62, 54, 66, 64 a 69 napadeného rozhodnutí). Dotčená dohoda byla tedy svým cílem schopná narušit obchod mezi členskými státy. Jak je stanoveno v bodě odůvodnění 102 napadeného rozhodnutí, byly tím naplněny předpoklady použití článku 81 odst. 1 ES.
- 123 Dále pokud jde o účinky výše uvedené dohody na obchod uvnitř Společenství, Komise tvrdí, že jsou zjevné, neboť každý z evropských výrobců měl na svém domácím trhu dominantní postavení (viz tabulka obsažená v bodě odůvodnění 68 napadeného rozhodnutí). V každém případě nebyla analýza jejich účinků, vzhledem k jejímu cíli, uvedenému ve výše uvedeném bodě, nezbytná (rozsudky Soudního dvora ze dne 15. července 1970, *Chemiefarma v. Komise*, 41/69, Recueil, s. 661, bod 128, a ze dne 30. ledna 1985, *BNIC*, 123/83, Recueil, s. 391, bod 22).
- 124 K otázce, zda dopad dohody byl v projednávaném případě na obchod uvnitř Společenství znatelný, Komise připomíná, že prodeje dotyčných výrobců Společenství na německém, britském, francouzském a italském trhu představovaly přibližně 15 % celkové spotřeby trubek OCTG a naftovodných trubek ve Společenství (bod

odůvodnění 106 napadeného rozhodnutí). Vzhledem k podílům výrobců Společenství na trhu je zjevné, že dohoda o respektování německého, britského, francouzského a italského trhu znatelně ovlivňuje obchod mezi členskými státy. Skutečnost, že dohoda v rámci světového trhu ovlivnila pouze malé procento dotyčných výrobků, není v tomto směru relevantní.

— Závěry Soudu

- ¹²⁵ Nejprve je na místě konstatovat, že výše shrnuté žalobní důvody žalobkyně jsou na základě čl. 48 odst. 2 jednacího řádu v rozsahu, v němž se vztahují k otázce, zda porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí mělo na obchod mezi členskými státy měřitelný dopad, skutečně nepřípustné.
- ¹²⁶ Mannesmann totiž těmito argumenty, poprvé uvedenými v její replice, Komisi vytýká, že se dopustila nesprávného právního posouzení týkajícího se předpokladů použití čl. 81 odst. 1 ES, a nikoliv, navzdory svým tvrzením, které jsou předmětem bodu 26 její repliky, nedostatek odůvodnění. Důvody týkající se hmotněprávních otázek nejsou na rozdíl od těch, které se týkají nedostatečnosti odůvodnění, důvody veřejného pořádku, a proto soudci Společenství nepřisluší, aby k nim přihlédl i bez návrhu (viz obdobně rozsudek Soudu ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 67).
- ¹²⁷ Pro každý případ je třeba podotknout, že Soud ve věcech, které byly za účelem jednání s projednávanou věcí spojeny, odmítl jako neopodstatněné argumenty srovnatelné s těmi, které uplatňuje společnost Mannesmann (rozsudky Soudu z dnešního dne *Dalmine v. Komise*, T-50/00, SB. rozh., s. II-2395, zvláště body 156 a 157, a *JFE Engineering a další v. Komise*, bod 102 výše, zvláště body 337 a 367 až 395).

- 128 Pokud jde o argumentaci týkající se údajného nedostatku znatelného omezení hospodářské soutěže, která rovněž patří k meritorním otázkám, a nikoliv k odůvodnění, je namístě mít za to, že je přípustná v rozsahu, v němž podporuje argumenty uvedené již v žalobě, podle nichž Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, že dohoda uvedená v článku 1 napadeného rozhodnutí měla cíl nebo výsledek omezující hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 ES.
- 129 K věci samé je na místě nejprve připomenout, že Komise se v projednávaném případě opírala hlavně o omezující cíl dohody, která je předmětem sankce uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí (viz bod 111 výše).
- 130 V tomto směru se podniky, které uzavírají dohodu s cílem omezit hospodářskou soutěž, nemohou v zásadě vyhnout použití čl. 81 odst. 1 ES s odkazem na to, že jejich dohoda neměla mít na hospodářskou soutěž měřitelný dopad.
- 131 Cílem dohody, která je předmětem sankce v článku 1 napadeného rozhodnutí, bylo totiž rozdělení trhů mezi členy Evropsko-japonského klubu; její existence měla smysl pouze tehdy, pokud jejím cílem bylo změřitelné omezení hospodářské soutěže, tedy takové, které bylo pro ně z obchodního hlediska užitečné. Komise přitom právně dostačujícím způsobem prokázala, že tato dohoda skutečně existovala.
- 132 Z toho vyplývá, že argumentace společnosti Mannesmann, podle níž Komise dotčený trh přesně nevymezila, není relevantní. Komise je totiž povinna vymezit trh v rozhodnutí vydaném na základě použití článku 81 ES pouze tehdy, nelze-li bez tohoto vymezení určit, zda dotčená dohoda je způsobilá ovlivnit obchod mezi členskými státy nebo zda jejím cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení soutěže na společném trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 15. září 1998, *European Night Services a další v. Komise*, T-374/94, T-375/94,

T-384/94 a T-388/94, Recueil, s. II-3141, body 93 až 95 a 105). V zásadě není nutné dotčené zeměpisné trhy přesným způsobem definovat v případě, že samotným cílem dohody je omezení hospodářské soutěže „rozdělením trhů“, neboť skutečná nebo potenciální hospodářská soutěž byla na dotčených územích nutně omezena, bez ohledu na to, zda tato území tvoří nebo netvoří „trhy“ v přísném slova smyslu.

- 133 Tedy i za předpokladu, že by Mannesmann prokázala, že Komise v projednávaném případě trh, kterého se týkalo porušení stanovené v článku 1 napadeného rozhodnutí, vymezila v napadeném rozhodnutí nedostatečným nebo nesprávným způsobem, nemohla by tato okolnost mít žádný vliv na existenci tohoto porušení.
- 134 Z výše uvedeného vyplývá, že výše shrnuté části žalobního důvodu je nutné ve věci samé zamítnout v rozsahu, v němž se vztahují k otázce, zda cílem nebo výsledkem porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí bylo znatelné omezení hospodářské soutěže.

K existenci porušení čl. 81 odst. 1 ES uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí

— Argumenty účastníků řízení

- 135 Mannesmann usuzuje, že závěr Komise, že smlouvy o dodávkách společnosti Corus, uzavřené mezi ní a společnostmi Vallourec, Dalmine a Mannesmann, sloužily realizaci společné obchodní strategie a tvoří porušení čl. 81 odst. 1 ES, je stížen zjevně nesprávným posouzením.

136 Zprv  Mannesmann tvrdí, že důkazní materiály p edlo en  za u elem dovozen  existence porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí se v lu n  týkaly společností Vallourec a Corus (viz body od vodn n  78, 91, 110, 146 a 152 napadeného rozhodnutí). Komise  adn m způsobem neprokázala u cast společnosti Mannesmann na uplat nov n  Základních pravidel přijatých v rámci Evropsko-japonského klubu. Mannesmann m a za to, že v rozsahu, v němž se výhrady Komise vztahovaly v tomto směru v lu n  na smlouvy uzav ren  mezi společností Corus a t ret mi osobami, nebyla schopn  se u inn  bránit. Mannesmann proto Soud  ad , aby přijal následující organizační procesn  opat en :

— na rdil Komisi, aby mu předložila dokumenty, na kter  se společnost Corus odvolávala ve věci T-48/00 a kter  se týkají skutečností zakládajících porušení uveden  v článku 2 rozhodnutí;

— přiznal j  právo na nahlédnutí do těchto dokumentů, v rozsahu, v němž nejsou d v rn , a umožnil j  k nim zaujmout stanovisko p střednictv m dodatečného písemného projevu.

137 Komise tvrzen  společnosti Mannesmann odmítá a tvrdí, že u cast společnosti Mannesmann na porušení uveden m v článku 2 byla pr vn  dostačujícím způsobem prokázána v bodech 146 až 155 od vodn n  napadeného rozhodnutí.

138 Zadru e společnost Mannesmann zpochybňuje tvrzen  Komise, podle něhož se smlouvy o dodávkách bezešvých trubek uzav ren  společností Corus začleňují do rámce dohody narušující hospodárskou soutěž. P edev m pokud by tomu tak bylo, nečekala by společnost Corus dal i dva roky na uzav ren  smlouvy se společností Mannesmann. Ve skutečnosti byla ka d  ze smluv o dodávkách uzav rena samostatn . Podobnosti mezi těmito smlouvami lze vysvětlit tím, že společnost Corus je chtěla jako smluvn  strana ka d  z nich sjednotit.

- 139 Dále je uzavření těchto smluv vysvětleno objektivními a legitimními důvody. Rozhodnutí společnosti Corus zastavit výrobu určitých druhů ocelových trubek při zachování své kapacity řezání závitů na bezešvých trubkách bylo naprosto opodstatněné. Corus uzavřela se společností Vallourec smlouvu o dodávkách, neboť ta byla držitelem práv k technice řezání závitů VAM, jež byla nezbytná pro přístup na britský trh s trubkami OCTG prémium. Mannesmann připomíná, že v patentově-právních sporech mezi společnostmi Mannesmann a Vallourec vedených kvůli právům z průmyslového vlastnictví ke spojením VAM „prémium“, byly ve prospěch společnosti Vallourec vydány různé rozsudky, v jejichž důsledku mohla společnost Vallourec získat podíly na trhu na úkor společnosti Mannesmann. Namísto toho, aby se společnost Mannesmann z britského offshore trhu stáhla, rozhodla se pak, že se zaměří na prodej hladkých bezešvých trubek, které její zákazníci mohou opatřovat závitů. Mimoto by společnost Vallourec nebyla schopná uspokojit úplnou poptávku společnosti Corus. V tomto kontextu dodávala společnost Mannesmann bezešvé trubky společnosti Corus.
- 140 Konečně společnost Mannesmann připomíná, že dotčené smlouvy o dodávkách se týkají pouze trubek s průměrem větším než 5½ coulu. Přitom jedinými podniky se sídlem ve Společenství, které jsou schopné trubky s takovým průměrem vyrábět, jsou společnosti Vallourec, Dalmine a Mannesmann. Využitím těchto tří podniků a s tím spojeného rozdělení svých nákupních zdrojů se společnost Corus mohla pojistit proti rizikům zvýšení cen. Komise nemůže společnosti Corus vytýkat, že tak usilovala o maximalizaci svých zisků z prodeje konečných výrobků.
- 141 Komise tento výklad vyvrací. Tvrdí, že skutečným cílem dotčených smluv o dodávkách byla realizace Základních pravidel o respektování domácích trhů sjednaných v rámci Evropsko-japonského klubu (bod odůvodnění 146 napadeného rozhodnutí).
- 142 Tyto smlouvy obnovené v roce 1993 se tak začlenily do rámce dohody narušující hospodářskou soutěž, která je v rozporu s čl. 81 odst. 1 ES. Smlouvy stanovovaly rozdělení dodávek společnosti Corus mezi společnostmi Vallourec, Dalmine a Mannesmann v poměrech pro každého soutěžitele ve výši 40 %, 30 % a 30 %.

Ačkoliv společnost Corus tyto smlouvy uzavřela k rozdílnému datu, představovaly jediné porušení čl. 81 odst. 1 ES. Bez ohledu na to, jaký význam má ovládnání techniky VAM, Komise trvá na tom, že účast společnosti Mannesmann na dohodě o bežešvých ocelových trubkách byla právně dostačujícím způsobem prokázána.

- 143 Navíc neměla společnost Corus na uzavření dotčených smluv žádný legitimní zájem. Vzhledem k tomu, že existoval převis nabídky bežešvých ocelových trubek, nemusela se společnost Corus obávat ani obtíží s dodávkami, ani zvýšení cen. K argumentu společnosti Mannesmann, že společnosti Corus nelze vytýkat zájem na maximalizaci svého zisku z prodeje konečných výrobků, Komise opakuje, že strategie společnosti Corus zapadá do rámce zakázaných dohod narušujících hospodářskou soutěž.
- 144 Zatřetí společnost Mannesmann tvrdí, že smlouvy o dodávkách společnosti Corus nejsou v rozporu s čl. 81 odst. 1 ES. V tomto směru upozorňuje, že dodávky společnosti Corus se nacházely hluboko pod hranicí, kdy Komise obecně v případě vertikálních dohod zasahuje. Jako příklad uvádí, že nařízení Komise (ES) č. 2790/1999 ze dne 22. prosince 1999 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. věst. L 336, s. 21) stanoví, že za „zákaz soutěžení“ je nutné považovat pouze takové závazky, kdy se kupující zavazuje získat u dodavatele více než 80 % objemu ročních nákupů. Není-li tato hranice dosažena, jsou tyto dohody dovolené.
- 145 Podle společnosti Mannesmann nebyla způsobem, jakým se společnost Corus zásobovala, hospodářská soutěž omezena. Vzhledem k neexistenci exkluzivity nebyla rozhodnutím společnosti Corus, že přidělí každému ze svých tří dodavatelů určitou kvótu svého celého ročního nákupu, hospodářská soutěž narušena. V případě bežešvých ocelových trubek převyšovala nabídka poptávku a potřeby společnosti Corus bylo možné předvídat. Za těchto okolností bylo pro společnost Corus rozumnější přidělit svým dodavatelům nákupní kvóty namísto toho, aby v těchto smlouvách o dodávkách stanovila množství požadovaného zboží.

- 146 Mannesmann dodává, že ceny dotčených výrobků byly vyjednávány samostatně, poté však byly podrobeny mechanismu úpravy, který sledoval vývoj na trhu. Takové doložky o úpravě cen jsou v dlouhodobých smlouvách běžné a vzhledem k fluktuaci cen, která je pro oblast ocelových trubek charakteristická, také odůvodněné. Tyto smlouvy nezahrnovaly žádnou výměnu důvěrných informací. Corus se omezila na to, že společností Mannesmann sdělovala úpravy cen provedené podle sjednaného mechanismu. Z rozhodovací praxe Komise mimoto vyplývá, že takové doložky nikdy nepovažovala za porušení čl. 81 odst. 1 ES.
- 147 Pokud jde o ostatní ujednání dotčených smluv, společnost Mannesmann tvrdí, že Komise přikládá zvláštní význam doložkám o smluvních pokutách, ačkoliv nejsou z hlediska práva hospodářské soutěže Společenství relevantní. Nedostatek přísmosti smluvních pokut stanovených pro případ výpadku v dodávce výrobků je vysvětlen převyšující nabídkou těchto výrobků, která společnosti Corus umožňovala snadné zásobování.
- 148 Konečně společnost Mannesmann ve své replice uvádí, že obě podmínky uvedené v čl. 81 odst. 1 ES, které se týkají znatelného charakteru ovlivnění obchodu uvnitř Společenství a omezení hospodářské soutěže, nebyly v projednávaném případě splněny. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí (bod odůvodnění 147) vyplývá, že cílem dohod uvedených v článku 2 napadeného rozhodnutí bylo omezení přístupu japonských výrobců na britský trh. Dohoda takové povahy sice obchod mezi Společenstvím a Japonskem ovlivňovala, ale neměla žádné následky na obchod mezi členskými státy nebo na hospodářskou soutěž uvnitř společného trhu.
- 149 V každém případě byly účinky smluv uvedených v článku 2 napadeného rozhodnutí vzhledem k významu obchodu mezi Japonskem a Společenstvím zanedbatelné. Mannesmann v tomto směru Komisi vytýká, že neprovedla dostatečnou analýzu dotčeného trhu. Zdůrazňuje, že britský trh představuje přibližně 2,5 % světové spotřeby trubek OCTG, včetně bežešvých trubek. Podíl bežešvých trubek přitom

představoval pouze přibližně 16 % všech trubek OCTG (příloha 2 napadeného rozhodnutí). Údajná dohoda se tedy nacházela zřetelně pod hranicí stanovenou v bodě 9 sdělení Komise 97/C 372/04 z roku 1997 o dohodách nepatrného významu, na které se nevztahují ustanovení článku [81] odst. 1 ES (Úř. věst. 1997, C 372, s. 13, dále jen „sdělení z roku 1997“).

- 150 Komise tyto argumenty popírá jako málo hodnověrné. Připomíná, že smlouvy o dodávkách vyhrazovaly společnostem Vallourec, Dalmine a Mannesmann pevný podíl na dodávkách bezešvých ocelových trubek společnosti Corus nezávisle na množstvích skutečně spotřebovaných společnostmi Corus. Tyto podniky neměly žádný zájem na tom, aby vzájemně soutěžily v oblasti cen bezešvých ocelových trubek, které jsou opatřovány závity ve Spojeném království.
- 151 Po zjištění, že nařízení č. 2790/1999 je v projednávaném případě nepoužitelné, Komise upřesňuje, že smluvní pokuty stanovené ve smlouvách o dodávkách zkoumala jediné proto, aby mohla ověřit, zda délka dodacích lhůt mohla objektivně odůvodnit rozhodnutí společnosti Corus zásobovat se výlučně prostřednictvím podniků ze Společenství. Komise dospěla k závěru, že doložka o dodacích lhůtách byla do dohod začleněna pouze za účelem vyloučení japonských výrobců.
- 152 Komise nakonec namítá nepřípustnost žalobních důvodů společnosti Mannesmann týkajících se nedostatku znatelného omezení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy z důvodu, že byly vzneseny opožděně. Stejně tak se společnost Mannesmann odvolávala na protiprávnost článku 2 napadeného rozhodnutí vzhledem ke sdělení z roku 1997 až ve své replice. V obou případech se jednalo o nové žalobní důvody, které jsou na základě čl. 48 odst. 2 jednacího řádu nepřípustné.

- 153 Podpůrně Komise tvrdí, že tyto žalobní důvody nejsou opodstatněné.
- 154 Pokud jde o tvrzení, podle něhož by bylo třeba použít sdělení z roku 1997, Komise upozorňuje, že vzhledem k období odběru od roku 1990 až do roku 1995, které tvoří referenční období pro stanovení peněžitých pokut, by bylo na místě vyžadovat spíše použití sdělení Komise ze dne 3. září 1986 o dohodách nepatrného významu, na které se nevztahují ustanovení článku [81] odst. 1 ES (Úř. věst. 1986, C 231, s. 2). V naposledy uvedeném sdělení se však uváděná 5 % hranice *de minimis* nevztahuje na světový trh, ale jednoznačně na relevantní zeměpisný trh v rámci Společenství. V projednávaném případě představovaly dotčené smlouvy o dodávkách 78 % až 84 % spotřeby na britském trhu a 13 % až 24 % spotřeby na trhu Společenství. Mimoto byly obraty dotčených podniků vysoko nad hranicí 200 milionů euro, stanovenou v tomto sdělení. Komise nadto dodává, že v projednávaném případě nebyly hranice stanovené ve sdělení z roku 1997, jehož použití se společnost Mannesmann domáhá, zjevně dodrženy.
- 155 Nakonec se Komise domnívá, že případné zrušení článku 2 napadeného rozhodnutí by nemělo vliv na výši pokuty uložené společnosti Mannesmann, neboť porušení stanovené tímto ustanovením nevedlo k žádné samostatné sankci.

— Závěry Soudu

- 156 Na úvod je třeba poukázat na to, že společností Mannesmann podaný návrh, aby Komise v projednávané věci předložila dokumenty předložené společností Corus ve věci T-48/00, se stal bezpředmětným, neboť všech sedm věcí týkajících se legality napadeného rozhodnutí, včetně projednávané věci a věci T-48/00, bylo spojeno pro

účely jednání, takže všechny žalobkyně měly možnost nahlédnout v kanceláři Soudu do všech písemných projevů a příloh předložených v jiných věcech s výhradou zachování důvěrnosti určitých písemností. Mannesmann měla tedy přístup ke všem dotčeným dokumentům a během jednání se k jejich obsahu mohla vyjádřit v rozsahu, v němž si to přála. Za těchto okolností není na místě vyhovět jejímu dalšímu návrhu, aby jí bylo umožněno předložit za tímto účelem nový písemný projev.

- 157 Cíl a výsledek tří smluv o dodávkách byly Komisí popsány v bodě 111 odůvodnění napadeného rozhodnutí následovně:

„Cílem těchto smluv bylo zásobování vedoucího podniku na trhu s hladkými trubkami OCTG v oblasti Severního moře a jejich účelem bylo zachovat domácího výrobce ve Spojeném království tak, aby v rámci Evropsko-japonského klubu byla dodržována [Základní pravidla]. Hlavním cílem a výsledkem těchto smluv bylo rozdělení potřeby hladkých trubek soutěžitele [společnosti Corus] (Vallourec od února 1994) mezi společnostmi [Mannesmann], Vallourec a Dalmine. Smlouvy vážaly nákupní ceny hladkých trubek na ceny závitových trubek [společnosti Corus]. Obsahovaly také omezení svobody zásobování [společnosti Corus] (Vallourec od února 1994) a posledně uvedenou zavazovaly k předávání informací o účtovaných prodejních cenách jako i množstvích prodeje jejím soutěžitelům. Mimoto se společnosti [Mannesmann], Vallourec (do února 1994) a Dalmine zavázaly zásobovat svého soutěžitele ([společnost Corus] resp. od března 1994 Vallourec), aniž by dopředu znaly množství.“

- 158 Znění předložených smluv o dodávkách, zejména smlouvy uzavřené mezi společnostmi Mannesmann a Corus dne 9. srpna 1993 v podstatě potvrzují skutková zjištění, na které je odkazováno v bodě odůvodnění 111 napadeného rozhodnutí, jakož i v jeho bodech odůvodnění 78 až 82 a 153. Z celkového pohledu rozdělují tyto smlouvy přinejmenším od 9. srpna 1993 potřebu hladkých trubek společnosti Corus mezi tři jiné evropské výrobce (40 % pro Vallourec, 30 % pro Dalmine a 30 % pro Mannesmann). Mimoto je v každé ze tří smluv stanoveno určení cen placených společnostmi Corus vypočtených na základě matematického vzorce, který vychází z ceny, kterou společnost Corus dosáhla za své trubky opatřené závit.

- 159 Z těchto zjištění vyplývá, že cílem nebo alespoň výsledkem těchto smluv o dodávkách bylo, pokud jde o čtyři evropské výrobce, nahrazení hospodářské soutěže spojené s riziky konkurence rozdělením zisku, který mohl být na britském trhu dosažen na základě prodeje závitových trubek (viz pokud jde o jednání ve vzájemné shodě obdobně rozsudek Cement, bod 42 výše, bod 3150).
- 160 Každou ze smluv o dodávkách společnost Corus své tři soutěžitele se sídlem ve Společenství zavázala tím způsobem, že výměnou za vzdání se své volnosti nákupů zmizela veškerá účinná hospodářská soutěž na jejím domácím trhu a také veškerá perspektiva hospodářské soutěže ze strany těchto soutěžitelů. Pro tyto tři soutěžitele se totiž prodeje hladkých trubek snížily tehdy, když klesly prodeje závitových trubek uskutečněné společností Corus. Mímoto ziskové rozpětí realizované při prodeji hladkých trubek, ke kterým se tyto tři dodavatelé zavázali, se také snížilo za předpokladu, že ceny dosažené společností Corus za její závitové trubky poklesly, a mohlo se dokonce proměnit ve ztrátu. Za těchto okolností bylo prakticky nepředstavitelné, aby tyto tři výrobci usilovali o účinnou hospodářskou soutěž se společností Corus na britském trhu závitových trubek, zvláště pokud jde o ceny (viz bod odůvodnění 153 napadeného rozhodnutí).
- 161 Naopak si každý ze tří soutěžitelů společnosti Corus usazených ve Společenství zajistil uzavřením smluv nepřímý podíl na jejím domácím trhu a podíl na ziscích z něho plynoucích. Za účelem získání těchto výhod se fakticky vzdali možnosti prodeje závitových trubek na britském trhu, jakož i, přinejmenším od podpisu třetí smlouvy dne 9. srpna 1993, kterou bylo zbývajících 30 % přiděleno společnosti Mannesmann, možnosti dodávat vyšší podíl hladkých trubek nakupovaných společností Corus, než jaký jim byl předem přidělen.
- 162 Navíc se soutěžitelé společnosti Corus zavázali k obtížné, a tedy z obchodního hlediska nestandardní povinnosti dodávat společnosti Corus množství trubek, která

byla předem stanovena pouze prostřednictvím odkazu na prodeje závitových trubek uskutečněných společností Corus. Tato povinnost posílila nedovolenou vzájemnou závislost mezi těmito výrobci a společností Corus v rozsahu, v němž byly jako smluvně zavázaní dodavatelé závislí na obchodní politice sledované společností Corus.

163 Je nutné konstatovat, že v případě neexistence smluv o dodávkách by tři evropské výrobci se sídlem mimo Velkou Británii měli za normálních okolností, není-li brán ohled na Základní pravidla, skutečný nebo alespoň potenciální obchodní zájem na účinné soutěži se společností Corus na britském trhu se závitovými trubkami a na tom, aby mezi sebou při zásobování společnosti Corus hladkými trubkami soutěžili.

164 V tomto směru je třeba mimoto poukázat na to, že každá ze tří smluv o dodávkách byla uzavřena původně na období pěti let. Tato poměrně dlouhá doba trvání potvrzuje a posiluje protisoutěžní povahu těchto smluv, zejména vzhledem k tomu, že se společnost Mannesmann a oba další dodavatelé společnosti Corus fakticky vzdali přímého využití případného růstu britského trhu se závitovými trubkami během tohoto období.

165 Pokud jde o specifický argument společnosti Mannesmann, že vzorec pro výpočet ceny obsažený ve smlouvách je pouhou doložkou o úpravě ceny, je třeba podotknout, že Komise tuto smluvní doložku hodnotila jako protisoutěžní, protože váže cenu zaplacenou společností Corus každému z jejích dodavatelů za hladké trubky na cenu dosaženou společností Corus za závitové trubky, a to stejným způsobem pro všechny tři dodavatele. Je nutné konstatovat, že i za předpokladu, že výchozí ceny za dodávky hladkých trubek byly skutečně vyjednány mezi společností Corus a každým z jejích tří dodavatelů nezávisle na sobě, byl obchodní poměr sil tak, jak existuje mezi společností Corus a každým tímto podnikem a tak jak se odráží v těchto cenách, neměnný, a tím byla vyloučena jakákoliv možnost hospodářské soutěže, pokud jde o ceny hladkých trubek nakupovaných společností Corus. Volba

ceny za závitové trubky prodávané společností Corus jako referenčního indexu není neutrální a odlišuje výrazným způsobem dotčený vzorec od běžných doložek o úpravách cen. Jak bylo konstatováno výše v bodě 160, měla tato volba za následek to, že tři dodavatelé, kteří také sami závitové trubky vyráběli, ztratili na hospodářské soutěži v oblasti cen se společností Corus na trhu Spojeného království vlastní obchodní zájem.

- 166 Jak mimoto podotkla Komise, vzorec pro výpočet ceny hladkých trubek stanovený ve všech třech smlouvách o dodávkách s sebou nesl nedovolenou výměnu obchodních informací (viz bod odůvodnění 153 napadeného rozhodnutí; viz také jeho bod odůvodnění 111), které musí zůstat důvěrné, aby nebyla ohrožena samostatnost obchodní politiky soutěžitelů (v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 11. března 1999, Thyssen Stahl v. Komise, T-141/94, Recueil, s. II-347, bod 403, a British Steel v. Komise, T-151/94, Recueil, s. II-629, body 383 a následující).
- 167 Argumentace společnosti Mannesmann, podle níž jí nebyly zpřístupněny žádné důvěrné informace o množství trubek prodaných společností Corus a cenách za ně zaplacených jejími zákazníky, ji nemůže na základě okolností projednávaného případu vyvinit.
- 168 Pokud jde o množství závitových trubek prodaná společností Corus, je na místě konstatovat, že si je její dodavatelé, mezi nimi společnost Mannesmann, mohli lehce vypočítat, neboť každý z nich dodával společnosti Corus v zásadě pevný procentuální podíl její potřeby.
- 169 Naproti tomu společnost Mannesmann správně poukazuje na to, že společnost Corus svým smluvním partnerům ceny dosažené za její závitové trubky jako takové nesdělovala. Následkem toho je tvrzení týkající se dosahu smluvních závazků, obsažené v bodě odůvodnění 111 napadeného rozhodnutí, podle něhož „se [společnost Corus] zavázala sdělovat svým soutěžitelům ceny uskutečněných

prodejů“ v tomto směru nadsazené. Komise přesto v bodě odůvodnění 153 napadeného rozhodnutí a před Soudem správně poukazuje na to, že tyto ceny byly k ceně, která byla za hladké trubky zaplácena, v určitém matematickém poměru, takže dotyční tři dodavatelé získali přesné údaje o směru, okamžiku a rozsahu každé změny cen závitových trubek prodaných společností Corus.

170 Je nutné konstatovat nejen to, že sdělování těchto informací soutěžitelům porušuje čl. 81 odst. 1 ES, ale že navíc povaha tohoto porušení je v podstatě stejného druhu bez ohledu na to, zda byly sděleny samotné ceny za závitové trubky nebo pouze údaje o jejich změně. Za těchto okolností je namístě mít za to, že nepřesnost uvedená ve výše uvedených bodech je v širším kontextu porušení uvedeného v článku 2 rozhodnutí nevýznamná a následně nemá žádný dopad na zjištění existence tohoto porušení.

171 Pokud jde o argumentaci společnosti Mannesmann opírající se o nařízení č. 2790/1999 je nejprve třeba poukázat na to, že toto nařízení není v projednávaném případě přímo použitelné, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 8. prosince 1999 a jeho článek 2 se v případě společnosti Mannesmann vztahuje na období let 1993 až 1997, tedy na dobu před vstupem relevantních ustanovení nařízení č. 2790/1999 v platnost dne 1. června 2000.

172 Mimoto v rozsahu, v němž by toto nařízení mohlo být přesto v projednávaném případě relevantní, neboť představuje postoj Komise, který zaujala v prosinci roku 1999 ve vztahu k málo škodlivé povaze vertikálních dohod na hospodářskou soutěž, je třeba vzít v úvahu, že tímto nařízením byl proveden čl. 81 odst. 3 ES. Z článku 4 nařízení č. 17 přitom vyplývá, že individuální výjimka pro dohody mezi podniky je podle tohoto ustanovení možná pouze tehdy, pokud smlouvy byly za tímto účelem Komisi oznámeny, což se v projednávaném případě nestalo.

- 173 Z toho vyplývá, že legalita dotčených smluv může být posouzena pouze na základě čl. 81 odst. 1 ES. Tak tedy i za předpokladu, že by tyto smlouvy splňovaly ve světle politiky sledované Komisí, jak je vyjádřena v nařízení č. 2790/1999, hmotněprávní podmínky upravující udělení výjimek podle čl. 81 odst. 3 ES, nebyla by tato skutečnost v projednávaném případě relevantní. Naopak skutečnost, že toto nařízení bylo schváleno v prosinci 1999 podle Komise potvrzuje, že takové dohody v zásadě porušují čl. 81 odst. 1 ES, neboť vyžadují použití čl. 81 odst. 3 ES. Argumentaci společnosti Mannesmann vztahující se k nařízení č. 2790/1999 je tudíž nutné odmítnout.
- 174 Mimoto je na místě konstatovat, že vzhledem k tomu, že k porušení uvedenému v článku 2 napadeného rozhodnutí došlo na základě omezení hospodářské soutěže, která jsou obsažena v samotných smlouvách o dodávkách, postačují výše uvedené úvahy k prokázání jeho existence.
- 175 Bez ohledu na to, do jaké míry se čtyři evropští výrobci skutečně mezi sebou dohodli, je totiž nutné konstatovat, že každý z nich uzavřel smlouvy o dodávkách, které omezují hospodářskou soutěž a začleňují se do porušení čl. 81 odst. 1 ES uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí. Pokud v čl. 2 odst. 1 napadeného rozhodnutí stojí, že smlouvy o dodávkách byly uzavřeny „v rámci porušení uvedeného v článku 1“, ze znění bodu odůvodnění 111 napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že uzavření těchto smluv tvoří samo o sobě porušení uvedené v článku 2.
- 176 Takže i za předpokladu, že by se společnosti Mannesmann podařilo prokázat, že uzavření její smlouvy o dodávkách se společností Corus bylo objektivně v souladu s jejím obchodním zájmem, nebyl by tím žádným způsobem vyvrácen názor Komise, že tato dohoda byla protiprávní. Protisoutěžní jednání jsou totiž, alespoň krátkodobě, velmi často v individuálním obchodním zájmu podniků.

- 177 Ve světle těchto zjištění není nutné rozhodnout o názorových rozdílech existujících mezi účastníky řízení, které se týkají významu smluvní pokuty stanovené ve smlouvách pro případ nedodání, a sice pouhého odpovídajícího snížení podílu dotčeného dodavatele, neboť společnost Mannesmann chce předloženým argumentem v tomto směru dokázat, že z pohledu společnosti Corus bylo uzavření tří smluv o dodávkách, tak jak byly sepsány, z obchodního hlediska logické. Argumentace, podle níž byly společnosti Vallourec, Dalmine a Mannesmann jedinými podniky se sídlem ve Společenství schopnými vyrábět trubky s takovým rozměrem, není také ze stejných důvodů relevantní.
- 178 Stejně tak nejsou relevantní argumenty společnosti Mannesmann, které se z podstatné části vztahují k jejím obchodním zájmům na uzavření smlouvy o dodávkách hladkých trubek se společností Corus a k postavení společnosti Vallourec na trhu se závitovými trubkami vyplývající z jejich práv ke spojům „VAM“ prémium. Tyto argumenty by nanejvýš mohly v určitém rozsahu relativizovat tvrzení Komise vztahující se k vyloučení účinné hospodářské soutěže na britském trhu se závitovými trubkami ze strany společnosti Mannesmann, ale nemohly by vyvrátit hlavní zjištění, podle nichž smluvní strany smluv o dodávkách nahradily na britském trhu s hladkými a závitovými trubkami s riziky spojenou hospodářskou soutěž svou spoluprací, nebo-li obchodní jistotou.
- 179 Vzhledem k tomu, že existence porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí byla právně dostačujícím způsobem prokázána, není nezbytně nutné zabývat se ani úvahami Komise týkajícími se dohody mezi čtyřmi evropskými výrobci (viz bod 171 výše). Zvláště není za tímto účelem nutné mimoto analyzovat argumenty uplatněné společností Mannesmann ve vztahu k souboru nepřímých důkazů nenacházejících se ve smlouvách o dodávkách, které byly Komisí předloženy za účelem prokázání existence tohoto společného postupu.
- 180 Pokud jde o porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí, je v každém případě třeba zkoumat stupeň koordinovaného postupu, který mezi čtyřmi výrobci Společenství existoval, neboť je relevantní pro zkoumání některých dalších žalobních důvodů vznesených v projednávaném případě.

- 181 V této souvislosti je na místě podotknout, že jednání, která jsou částí širšího celkového plánu a kterými je sledován společný cíl, mohou být považována za představující jedinou dohodu (v tomto smyslu rozsudek Cement, bod 42 výše, bod 4027). Pokud totiž Komise dokazuje, že podnik prostřednictvím své účasti na dohodách věděl nebo nutně musel vědět, že se tím začlenil do jediné dohody, může být jeho účast na dotyčných dohodách narušujících hospodářskou soutěž výrazem jeho přistoupení k této dohodě (v tomto smyslu rozsudek Cement, bod 42 výše, body 4068 a 4109).
- 182 V tomto směru je relevantní zvláště dokument „Úvahy ke smlouvě VAM“ ze dne 23. března 1990. Pod názvem „Scénář II“ tam p. Verluca uvádí možnost, že „Japonce bude možné přimět k tomu, aby se vyhýbali [britskému] trhu a nechali Evropany vyřešit problém mezi sebou“. Pokračuje: „v tomto případě si společnosti [Mannesmann], [Vallourec] a Dalmine skutečně hladké trubky rozdělí“. V následujícím odstavci uvádí, že „by pak pravděpodobně bylo výhodné vázat prodeje [společnosti Vallourec] současně na cenu a množství VAM prodaných [společností Corus]“.
- 183 Vzhledem k tomu, že tento návrh přesně odráží podstatný obsah smlouvy uzavřené mezi společnostmi Vallourec a Corus o 16 měsíců později, je jednoznačné, že společnost Vallourec tuto strategii skutečně zvolila a že tato smlouva byla uzavřena s cílem ji realizovat.
- 184 Navíc skutečnost, že mezi společnostmi Corus na jedné straně a každým z ostatních evropských členů Evropsko-japonského klubu na straně druhé, a sice nejprve společností Dalmine a následně společností Mannesmann, byla uzavřena prakticky totožná smlouva, takže potřeby hladkých trubek společnosti Corus byly přesně tak, jak uvažoval p. Verluca, skutečně rozděleny od srpna 1993 mezi tři ostatní členy Evropsko-japonského klubu, potvrzuje, že tyto tři smlouvy musely být uzavřeny za účelem sledování strategie navržené v rámci jejich společného postupu v rámci uvedeného klubu.

185 Tento závěr je dále podložen důkazními materiály, které Komise uvádí v napadeném rozhodnutí, a to zvláště v jeho bodě odůvodnění 91, který je následujícího znění:

„Dne 21. ledna 1993 zaslala [společnost Corus] společnosti Vallourec návrh dohody o restrukturalizaci odvětví bezešvých trubek (je pravděpodobné, že byl zaslán také společnosti [Mannesmann] a Dalmine), který měl být diskutován na jednání v Heathrow dne 29. ledna 1993 mezi společnostmi Mannesmann, Vallourec, Dalmine, [Corus] (s. 4628 [spisu Komise, tzn. strana 1 dokumentu nazvaného ‚Nástin návrhu dohody o restrukturalizaci odvětví bezešvých trubek‘]). V tomto dokumentu stojí: ‚[společnost Corus] oznámila svůj záměr případně opustit odvětví bezešvých trubek. Hodlá však postupovat plánovitě a koordinovaně, aby tím při zásobování jejích zákazníků nedošlo k žádným výpadkům, a hodlá výrobcům, kteří získají toto odvětví, poskytnout pomoc k tomu, aby si zachovali zakázky [...]. V posledních šesti měsících vedla [společnost Corus] rozhovory s jinými výrobci, kteří mají zájem na získání aktiv [společnosti Corus] a přitom získala dojem, že postup popsaný v tomto dokumentu se setkává s všeobecným souhlasem‘. Jeden z návrhů zněl, že na společnost Vallourec bude převedena výroba OCTG a budou přitom zachovány platné smlouvy o zásobování hladkými trubkami mezi společnostmi [Corus] a Vallourec, [Mannesmann] a Dalmine, za současného zachování stejných podílů. Ve stejný den se konalo jednání mezi společnostmi [Mannesmann] a [Corus], v jehož průběhu [společnost Mannesmann] ‚[souhlasila s tím, že společnost Vallourec převezme vedení, pokud jde o získání odvětví OCTG]‘ (s. 4626 [spisu Komise, totiž fax sestávající se pouze z jedné strany ze dne 22. ledna 1993 od pana Davise ze společnosti Corus panu Patrierovi ze společnosti Vallourec]). Dokument Dalmine nazvaný ‚[Systém pro bezešvé trubky ve Evropě a vývoj na trhu]‘ (‚Seamless steel tube system in Europe and market evolution‘) a uvedený na s. 2051 spisu Komise (s. 2053 [spisu Komise]) z května až srpna roku 1993 hovoří o tom, že řešení problému [společnosti Corus], které by vyhovovalo všem, může být nalezeno pouze v evropském kontextu; společnost Dalmine rovněž nic nenamítala proti převzetí výrobních závodů [společnosti Corus] společností Vallourec“.

186 Mimoto je třeba podotknout, že v záznamu „Strategické úvahy“ uvedeném v bodě odůvodnění 80 napadeného rozhodnutí společnost Vallourec výslovně zvažovala možnost, že se společností Dalmine a Mannesmann s ní dohodnou na dodávkách

hladkých trubek společnosti Corus. Navíc se Komise v bodě odůvodnění 59 napadeného rozhodnutí opírala o dokument „g) Japonci“, zvláště o časový plán na jeho straně 4 (s. 4912 spisu Komise), aby konstatovala, že evropští výrobci uspořádali před setkáním s japonskými výrobci přípravné jednání, aby zkoordinovali své pozice a v rámci Evropsko-japonského klubu předložili společné návrhy.

187 Z výše uvedených důkazních listin, které Komise v napadeném rozhodnutí uvádí, vyplývá, že čtyři výrobci Společenství se skutečně přinejmenším v roce 1993 setkali, aby zkoordinovali své pozice v rámci Evropsko-japonského klubu před jeho mezikontinentálními jednáními. Je rovněž prokázáno, že na těchto setkáních bylo diskutováno uzavření závodu pro řezání závitů společnosti Corus v Clydesdale a jeho převzetí společností Vallourec, jakož i zásobování tohoto závodu hladkými trubkami společností Dalmine a Mannesmann. Je proto nepravděpodobné, že by společnost Mannesmann nemohla znát obsah strategie vypracované společností Vallourec a skutečnost, že se její vlastní smlouva o dodávkách společnosti Corus začlenila do rozsáhlé dohody narušující hospodářskou soutěž, jež se týká jak trhu se standardními závitovými trubkami, tak i trhu s hladkými trubkami.

188 Pokud jde o argument společnosti Mannesmann, podle něhož třetí smlouva o dodávkách mezi společností Corus a jí samou byla uzavřena teprve podstatně později než dvě další, takže Komise neměla vyvozovat existenci jediného porušení zahrnujícího čtyři evropské výrobce, je na místě podotknout, že neexistencí smlouvy o dodávkách mezi společnostmi Mannesmann a Corus v období před rokem 1993 není tvrzení Komise vyvráceno. Strategie rozdělení dodávek hladkých trubek byla totiž sice realizována v plném rozsahu teprve od okamžiku, kdy společnost Corus měla tři dodavatele, přesto podpis dvou ostatních smluv tvořil již částečnou realizaci tohoto záměru v očekávání jeho úplné realizace.

189 Mimoto jak Komise uvedla před Soudem, není odkaz obsažený v „Nástinu návrhu dohody o restrukturalizaci odvětví bezešvých trubek“ ze dne 21. ledna 1993 na skutečnost, že společnost Mannesmann již tehdy společnosti Corus hladké trubky

dodávala, zdaleka neslučitelný s tvrzením společnosti Mannesmann, že smlouvy o dodávkách uzavřela se společností Corus v srpnu 1993, ale posiluje analýzu Komise. Totiž i přesto, že Komise z opatrnosti existenci porušení uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí konstatovala vůči společnosti Mannesmann teprve ode dne 9. srpna 1993, neboť její podpis smlouvy o dodávkách se společností Corus k tomuto datu představuje jistý důkaz její účasti na porušení, ve skutečnosti z tohoto odkazu vyplývá, že společnost Mannesmann dodávala společnosti Corus hladké trubky již od ledna 1993.

190 Z důkazních materiálů uváděných Komisí v napadeném rozhodnutí tedy vyplývá, že společnost Vallourec vypracovala strategii na ochranu trhu Spojeného království a uzavřela se společností Corus smlouvu o dodávkách, která jí zejména v první fázi umožnila provést první krok k realizaci této strategie. Poté se k ní připojily společnosti Dalmine a Mannesmann, což potvrzuje uzavření vlastní smlouvy o dodávkách se společností Corus každou z nich.

191 Konečně pokud jde o tvrzení vztahující se k neexistenci znatelného ovlivnění obchodu mezi členskými státy, je třeba vzít v úvahu, že jsou podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu skutečně v souladu s argumentací Komise nepřípustná.

192 Mannesmann těmito argumenty, poprvé uvedenými v replice, totiž Komisi vytýká nesprávné právní posouzení, pokud jde o podmínky použití čl. 81 odst. 1 ES. Žalobní důvody týkající se věci samé nespádají do veřejného pořádku, a proto soudci Společenství nepřísluší, aby je vznesl bez návrhu.

193 V každém případě je třeba poukázat na to, že Soud ve věcech, které byly s projednávanou věcí spojeny pro účely jednání, odmítl jako neopodstatněné

argumenty srovnatelné s těmi, které předkládá společnost Mannesmann (rozsudky *Dalmine v. Komise*, bod 127 výše, zvláště body 156 a 157, a *JFE Engineering a další v. Komise*, bod 102 výše, zvláště body 367 až 374 a 386 až 395).

- 194 Pokud jde o argumentaci, vztahující se k zanedbatelné povaze protisoutěžních účinků smlouvy uzavřené mezi společnostmi Mannesmann a Corus, je na místě ji považovat za přípustnou v rozsahu, v němž podporuje argumenty uvedené již v žalobě, podle nichž Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, že cílem nebo výsledkem smluv o dodávkách uvedených v článku 2 napadeného rozhodnutí, bylo omezení hospodářské soutěže ve smyslu článku 81 ES.
- 195 Pokud jde o věc samou, je na místě nejprve připomenout, že Komise se v projednávaném případě opírá nejen o výsledek, ale také o zakázaný cíl dohody sankcionované v článku 2 napadeného rozhodnutí (viz bod odůvodnění 111 napadeného rozhodnutí, jakož i body 157 a následující výše).
- 196 V tomto směru se podniky, které uzavírají dohodu zejména s cílem omezit hospodářskou soutěž, nemohou v zásadě vyhnout použití čl. 81 odst. 1 ES s tvrzením, že dohoda neměla mít na hospodářskou soutěž měřitelný dopad (viz také bod 130 výše).
- 197 Smlouvy sankcionované v článku 2 napadeného rozhodnutí byly totiž sepsány tak, jak bylo zhodnoceno výše v bodech 179 a následující, aby dodávky hladkých trubek společnosti Corus jako „vedoucímu podniku na trhu“ („leader“, viz bod odůvodnění 111 napadeného rozhodnutí) byly na britském trhu rozděleny mezi její soutěžitele, kteří byli také členy Evropsko-japonského klubu. Mimoto tyto smlouvy stanovovaly

protiprávní předávání obchodních informací. Již cíl smluv jako takový bez ohledu na to, jaký mohl být výsledek těchto smluv, obsahoval výrazná omezení hospodářské soutěže na trhu Spojeného království, který ve vztahu k porušení uvedenému v článku 1 rozhodnutí představoval zvláštní trh (rozsudek Dalmine v. Komise, bod 127 výše, body 267 a 268).

198 Následkem toho je nutné výše shrnuté části žalobního důvodu meritorně zamítnout v rozsahu, v němž se vztahují k otázce, zda porušení uvedené v článku 2 rozhodnutí splňuje kritérium, které se týká existence cíle nebo výsledku znatelně omezujícího hospodářskou soutěž.

199 Mimoto je namístě mít za to, že argumentace společnosti Mannesmann opírající se o sdělení z roku 1997 je přípustná navzdory skutečnosti, že byla poprvé vyjádřena v replice. Mannesmann se totiž na toto sdělení odvolává za účelem posílení svého argumentu, který již uvedla v žalobě, podle něhož se v případě smluv o dodávkách nejednalo o dohody narušující hospodářskou soutěž, které porušovaly čl. 81 odst. 1 ES.

200 Pokud jde o věc samou, je nejprve na místě poukázat na to, že sdělení z roku 1997 je z hlediska časové působnosti v projednávaném případě použitelné, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno v roce 1999. Tímto sdělením z roku 1997 Komise zaujala stanovisko k dohodám, které v uvedeném čase považovala za porušení čl. 81 odst. 1 ES. Zejména je třeba podotknout, že sdělení z roku 1997 stanoví mezní hranice v procentech, takže narozdíl od předcházejících sdělení, která stanovila hranice v absolutních hodnotách, odráží toto sdělení vývoj politiky nebo posuzování Komise, a nikoliv pouze zohlednění inflace. Za těchto podmínek je pro posouzení napadeného rozhodnutí rozhodující sdělení z roku 1997, a nikoliv z roku 1986, navzdory skutečnosti, že předmětné smlouvy byly uzavřeny v letech 1991 a 1993.

- 201 Nicméně je třeba uvážit, že v projednávaném případě nelze s odvoláním na sdělení z roku 1997 uznat smlouvy o dodávkách za platné, jestliže přispěly k realizaci širší dohody narušující hospodářskou soutěž týkající se závitových trubek, kterou uvedené sdělení pojmově nepokrývá (viz body 179 a následující výše). Protisoutěžní cíl a výsledky těchto smluv totiž přesahují částečně ty, které přímo vyplývají z jejich ustanovení, takže mechanické použití sdělení z roku 1997 na smlouvy o dodávkách jako takové přiměřeně nezohledňuje jejich dopad na dotčené trhy.
- 202 V každém případě se čísla předložená společností Mannesmann, aby prokázala, že podíl dotčených podniků na trhu je nižší než mezní hranice stanovené ve sdělení z roku 1997, vztahují na světový trh s trubkami OCTG. Sdělení z roku 1997 však upřesňuje, že to jsou „podíly na trhu všech zúčastněných podniků“, které nemohou překročit relevantní hranici „na žádném z dotčených trhů“.
- 203 V tomto ohledu ačkoli definice obsažená v bodě odůvodnění 35 napadeného rozhodnutí vychází ze zeměpisného „světového“ trhu s bežešvými trubkami OCTG, je nutné ji nazírat ve světle podrobného popisu různých částí dohod uzavřených v rámci Evropsko-japonského klubu, zvláště Základních pravidel. Z napadeného rozhodnutí jako celku totiž vyplývá, zejména z jeho bodů 53 až 77 odůvodnění, že chování japonských a evropských výrobců na domácích trzích nebo v určitých případech na trhu některého světového regionu, bylo určováno podle zvláštních pravidel, která se měnila trh od trhu, a která vyplývala z obchodních jednání v Evropsko-japonském klubu.
- 204 Za těchto podmínek je to podrobný popis situace na každém trhu, který představuje skutečnou analýzu dotčených zeměpisných trhů v napadeném rozhodnutí. Je proto na místě vykládat bod odůvodnění 35 napadeného rozhodnutí tak, že obsahuje definici zeměpisného trhu bežešvých trubek OCTG, který by měl podle čistě objektivních obchodních a hospodářských hledisek existovat, odhlédneme-li od zakázaných dohod, jejichž cílem nebo výsledkem je umělé rozdělení trhu.

205 Je tedy na místě odmítnout argumenty společnosti Mannesmann, které se týkají nízkého procentuálního podílu prodeje uskutečněných společností Corus a jí samotnou na světovém trhu s trubkami OCTG, jako irelevantní. I za předpokladu, že by se použilo sdělení z roku 1997, je třeba vzít v úvahu podíly na britském trhu nebo alespoň na trhu Společenství. Z napadeného rozhodnutí, zejména z čísel uvedených v bodech odůvodnění 68 a 113, však vyplývá, že podíly samotné společnosti Corus, která byla smluvní stranou každé smlouvy o dodávkách, na britském trhu a trhu Společenství byly výrazně vyšší než hranice stanovené v oznámení z roku 1997, ať je to hranice 10 % na trhu, která se používá na vertikální dohody nebo hranice 5 % použitelná na horizontální dohody. Z toho je tedy zřejmé, že předmětné smlouvy nejsou smlouvami nepatrného významu ve smyslu uvedeného sdělení z roku 1997.

206 Na základě výše uvedeného je na místě dospět k závěru, že Komise v napadeném rozhodnutí správně usoudila, že smlouvy o dodávkách představovaly porušení uvedené v článku 2 rozhodnutí, a tím jeho existenci právně dostačujícím způsobem prokázala. Pro všechny případy je třeba rovněž podotknout, že Komisí uváděné doplňující důkazní materiály potvrzují správnost jejího tvrzení, že tyto smlouvy spadají do širší společné politiky ovlivňující v širším rozsahu trh se standardními závitovými trubkami OCTG.

K návrhu na snížení výše pokuty

K pravidlům upravujícím výpočet pokuty

Argumenty účastníků řízení

207 Na úvod společnost Mannesmann Komisi vytýká, že správně nepoužila pravidla, která se týkají výpočtu pokut, tedy zvláště Pokyny o metodě stanovování pokut

udělených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3, dále jen „pokyny o metodě stanovování pokut“), a sdělení o spolupráci. V tomto ohledu se společnost Mannesmann rovněž odvolává na předchozí rozhodovací praxi Komise, která u ní vyvolala legitimní očekávání ve vztahu k metodě výpočtu a úrovni Komisí ukládaných pokut.

- 208 Ve své replice žalobkyně dodává, že napadené rozhodnutí se výslovně neodvolává na výše uvedené pokyny o metodě stanovování pokut, a z toho důvodu není v souladu s požadavky na odůvodnění vyplývajícími z článku 253 ES. Podle společnosti Mannesmann měla totiž Komise v případě, že se uvedené pokyny o metodě stanovování pokut v projednávaném případě nepoužily, postupovat v souladu se svou předchozí rozhodovací praxí a určit výši pokuty podle obratu, kterého společnost Mannesmann dosáhla na příslušném trhu. Komise se nemůže od této předchozí praxe odchýlit, aniž by objasnila důvody tohoto rozhodnutí. Mimoto, pokud by se prokázalo, že Komise pokyny o metodě stanovování pokut konkludentně použila, má společnost Mannesmann za to, že článek 253 ES nebyl v každém případě dodržen. V takovém případě by Komise byla totiž povinna poukázat v rozhodnutí na skutečnosti, které byly pro stanovení výše pokuty rozhodující (rozsudek *Cement*, bod 42 výše, body 4725 a následující; rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *Mayr-Melnhof v. Komise*, T-347/94, Recueil, s. II-1751, bod 283).
- 209 Komise naproti tomu uvádí, že argumentace žalobkyně týkající se údajného porušení předchozí rozhodovací praxe před vydáním pokynů o metodě stanovování pokut byla poprvé rozvedena v replice. Jedná se o nový žalobní důvod, protože společnost Mannesmann svou argumentaci původně omezila na porušení těchto pokynů. Tento důvod je podle čl. 48 odst. 2 jednacího řádu nepřijatelný. Pokud jde o odůvodnění napadeného rozhodnutí, je v souladu s požadavky, které Soudní dvůr vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 16. listopadu 2000, *Cascades v. Komise* (C-279/98 P, Recueil, s. I-9693, body 44 a následující). Komise se totiž vyjádřila k závažnosti porušení (body odůvodnění 159 až 165 napadeného rozhodnutí), délce jeho trvání (bod odůvodnění 166), jakož i k existenci polehčujících okolností (bod odůvodnění 169)

a k použití sdělení o spolupráci (bod odůvodnění 174). Konečně je napadené rozhodnutí rovněž v souladu s pokyny o metodě stanovování pokut.

Závěry Soudu

210 Nejprve je třeba podotknout, že v rámci žaloby na neplatnost představuje žalobní důvod vyplývající z chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění právního aktu Společenství důvod veřejného pořádku, který je soudce Společenství povinen uplatnit i bez návrhu, a kterého se účastníci řízení mohou tudíž dovolávat v každém stadiu řízení (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 13. prosince 2001, *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise*, T-45/98 a T-47/98, Recueil, s. II-3757, bod 125). Tedy okolnost, že žalobní důvod vyplývající z chybějícího odůvodnění, pokud jde o způsob stanovení pokuty, byl poprvé vznesen v replice, neznamená, že by ho Soud v projednávaném případě nemohl přezkoumat.

211 V tomto ohledu je podle ustálené judikatury nutné požadavek odůvodnění posuzovat na základě okolností daného případu, zejména podle obsahu právního aktu, podle povahy uvedených důvodů a podle zájmu, který mohou adresáti právního aktu nebo jiné jím bezprostředně a osobně dotčené osoby na obdržení jeho výkladu mít (rozsudky Soudního dvora ze dne 29. února 1996, *Belgie v. Komise*, C-56/93, Recueil, s. I-723, bod 86, a *Komise v. Sytraval a Brink's France*, bod 126 výše, bod 63). V odůvodnění nemusí být uváděny všechny relevantní skutkové a právní poznatky, neboť otázku, zda odůvodnění splňuje požadavky článku 253 ES, je nutné posuzovat nejen s ohledem na znění aktu, ale také s ohledem na jeho kontext a všechna právní pravidla upravující dotýčnou oblast (rozsudek *Petrotub a Republica v. Rada*, bod 72 výše, bod 81).

- 212 Ačkoli Komise mimoto disponuje při stanovení výše pokuty určitým prostorem pro uvážení (rozsudky Soudu ze dne 6. dubna 1995, *Martinelli v. Komise*, T-150/89, Recueil, II-1165, bod 59, a – obdobně – ze dne 21. října 1997, *Deutsche Bahn v. Komise*, T-229/94, Recueil, s. II-1689, bod 127), je na místě konstatovat, že se nemůže odklonit od pravidel, která si sama stanovila (rozsudek *Hercules Chemicals v. Komise*, bod 44 výše, bod 53, v řízení o opravném prostředku potvrzen rozsudkem Soudního dvora ze dne 8. července 1999, *Hercules Chemicals v. Komise*, C-51/92 P, Recueil, s. I-4235, a tam uvedená judikatura). Komise tak musí nutně vzít v úvahu znění pokynů o metodě stanovování pokut, zvláště těch jejich prvků, které jsou stanoveny kogentně.
- 213 V projednávaném případě z bodů odůvodnění 156 až 175 napadeného rozhodnutí jasně vyplývá, že Komise použila způsob výpočtu podle pokynů o metodě stanovování pokut tak, jak byla v každém případě povinna učinit v souladu s judikaturou uvedenou v předchozím bodě. Za těchto podmínek je na místě mít za to, že nedostatek výslovného odkazu na pokyny o metodě stanovování pokut v napadeném rozhodnutí nezpůsobuje žádnou vadu odůvodnění, která by se dotýkala jeho legality. Takový odkaz by totiž sloužil pouze k potvrzení skutečnosti, která musela být v každém případě společnosti Mannesmann s ohledem na výše uvedený právní kontext zřejmá.
- 214 Následkem toho se žalobní důvod vycházející v tomto ohledu z chybějícího odůvodnění zamítá.
- 215 Pokud jde o žalobní důvod společnosti Mannesmann vycházející z předchozí rozhodovací praxe Komise a z ní vyplývajícího legitimního očekávání, je na místě jej nejprve považovat za přípustný, neboť byl předložen, ačkoliv stručným způsobem, v její žalobě, a sice v jejím bodě 74 v rámci argumentace vztahující se k otázce závažnosti porušení. Argumentaci k tomuto předmětu uvedenou v replice je tedy třeba považovat za rozvedení tohoto žalobního důvodu.

- 216 Dále je třeba připomenout, pokud jde o uvedenou argumentaci k věci samé, že s ohledem na prostor pro uvážení poskytnutý Komisi nařízením č. 17 (viz v tomto směru bod 212 výše) nelze zavedení nové metody stanovení pokut, která může v některých případech způsobit zvýšení úrovně pokut, aniž by byla překročena maximální hranice stanovená tímto nařízením, považovat za retroaktivní zvýšení pokut, tak jak jsou upravené v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 (viz rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 235, ovšem napadený opravným prostředkem).
- 217 Z toho důvodu není relevantní odkaz na to, že výpočet pokut podle metody stanovené v pokynech může Komisi vést k ukládání vyšších pokut než těch, které ukládala za předchozí praxe, a to zejména v rozsahu, v němž Komise systematicky nebere v úvahu rozdíly ve velikosti podniků. Komise totiž při stanovení výše pokut disponuje určitým prostorem pro uvážení, aby mohla podniky přimět k dodržování pravidel hospodářské soutěže (viz bod 212 výše, a rozsudek Soudu ze dne 11. prosince 1996, Van Megen Sports v. Komise, T-49/95, Recueil, s. II-1799, bod 53). Mimoto skutečnost, že Komise v minulosti ukládala za určité druhy porušení pokuty v určité výši, ji nezavazuje možnosti zvýšit tuto úroveň v rámci mezi stanovených v nařízení č. 17, pokud je to nezbytné za účelem zajištění politiky hospodářské soutěže Společenství (rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 96 výše, bod 109; rozsudky Soudu ze dne 10. března 1992, Solvay v. Komise, T-12/89, Recueil, s. II-907, bod 309, a ze dne 14. května 1998, Europa Carton v. Komise, T-304/94, Recueil, s. II-869, bod 89). Účinné použití pravidel hospodářské soutěže Společenství naopak vyžaduje, aby Komise mohla vždy přizpůsobit úroveň pokut potřebám této politiky (výše uvedený rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 109, a rozsudek LR AF 1998 v. Komise, bod 216 výše, body 236 a 237).
- 218 Z předchozího vyplývá, že společnost Mannesmann se nemůže dovolávat předchozí rozhodovací praxe Komise, a projednávaný žalobní důvod je tedy nutné zamítnout.

Ke stanovení výše pokuty uložené žalobkyni

- 219 Společnost Mannesmann dále uvádí čtyři hlavní žalobní důvody, které se vztahují ke stanovení výše pokuty, která jí byla uložena.

K závažnosti porušení uvedeného v článku 1 rozhodnutí

— Argumenty účastníků řízení

- 220 Zprvė žalobkyně zpochybňuje posouzení Komise, pokud jde o závažnost porušení uvedeného v článku 1 rozhodnutí. Připomíná, že závažnost porušení musí být posuzována ve světle jeho účinků na trh (bod 1 A pokynů o metodě stanovování pokut). I za předpokladu, že by dotčená porušení mohla být považována za „velmi závažná“ ve smyslu uvedených pokynů, Mannesmann Komisi vytýká, že zohlednila jejich účinky na trh z titulu přitěžujících okolností.
- 221 Žalobkyně má za to, že právně dostačujícím způsobem prokázala, že k porušením uvedeným v článcích 1 a 2 napadeného rozhodnutí nedošlo. Požaduje snížení výše pokuty, která jí byla uložena, alespoň v tom rozsahu, v němž Komise usuzovala, že porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí mělo výsledek narušující hospodářskou soutěž.
- 222 Tím že Komise stanovila základní částku pokuty, aniž by vzala v úvahu velikost nebo obrat dosažený na dotčeném trhu každým z uvedených podniků, překročila meze své posuzovací pravomoci. Spravedlnost a zásada proporcionality přitom vyžadují nikoli,

aby podniky byly kladeny na roveň, ale aby jejich jednání bylo sankcionováno podle jejich osobního postavení nebo dopadu porušení. Určitá „proporcionální“ spravedlnost musí být zajištěna také pro velké podniky, tak jak to naznačuje maximální výše pokuty, stanovená v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 ve výši 10 % obratu.

- 223 Komise rovněž překročila meze své posuzovací pravomoci tím, že žalobkyni uložila zvláštní pokutu na základě porušení vytýkaného společnosti Vallourec, třebaže nad ní žalobkyně převzala kontrolu. Komise měla společnosti Mannesmann uložit pouze jedinou souhrnnou pokutu zohledňující chování její dceřiné společnosti Vallourec. Vzhledem k tomu, že tak neučinila, porušila Komise zásadu rovného zacházení a dopustila se zneužití pravomoci.
- 224 Komise trvá na tom, že dohoda, jejímž cílem bylo zajištění respektování domácích trhů v rámci Evropsko-japonského klubu, představuje sama o sobě velmi závažné porušení (bod odůvodnění 161 napadeného rozhodnutí).
- 225 Vzhledem k tomu, že porušení uvedené v článku 2 nebylo důvodem pro uložení zvláštní pokuty, nejsou části žalobních důvodů vztahující se k nedostatku protisoutěžních účinků tohoto porušení relevantní.
- 226 Komise mimoto uplatňuje, že společnosti Mannesmann, Vallourec a Dalmine musejí být považovány za velké podniky [viz doporučení Komise 96/280/ES ze dne 3. dubna 1996 týkající se definice malých a středních podniků, Úř. věst. L 107, s. 4)]. Přitom absolutně nejvyšší hranice pokut, stanovená v nařízení č. 17, Komisi nezavazuje, aby při výpočtu základní částky pokuty rozlišovala mezi velkými podniky.

227 Komise připomíná, že převzetí kontroly společností Mannesmann nad společností Vallourec je datováno od roku 1997. Během celé doby trvání porušení byly oba podniky na sobě nezávislé, a proto jim Komise uložila dvě oddělené pokuty. Pokud by Komise musela snížit výši pokut z důvodu spojení podniků, které uzavřely dohodu narušující hospodářskou soutěž, po odhalení této dohody, by tím byl odstrašující účinek pokut podstatně oslaben.

— Závěry Soudu

228 Nejprve je nutné podotknout, že podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 může Komise uložit pokutu ve výši od 1 000 eur do 1 000 000 eur nebo v částce tuto výši přesahující, ale nepřesahující 10 % obrátu dosaženého v předchozím účetním roce každým podnikem, který se na porušení účastnil. Pro stanovení pokuty v rámci těchto mezí uvedené ustanovení stanoví, že má být přihlédnuto k závažnosti porušení a také k délce jeho trvání.

229 Avšak v rozporu s tím, co tvrdí Mannesmann, nestanoví ani nařízení č. 17, ani judikatura, ani pokyny o metodě stanovování pokut, že pokuty jsou vypočítávány přímo podle velikosti dotčeného trhu; tento faktor je pouze jedním z více relevantních faktorů. V souladu s nařízením č. 17, tak jak je vykládáno judikaturou, musí být totiž pokuta uložena podniku na základě porušení v oblasti hospodářské soutěže přiměřená porušení z hlediska jeho celkového posouzení a s přihlédnutím zejména k jeho závažnosti (viz v tomto smyslu rozsudek Soudu ze dne 6. října 1994, Tetra Pak v. Komise, T-83/91, Recueil, s. II-755, bod 240, a obdobně rozsudek Deutsche Bahn v. Komise, bod 212 výše, bod 127). Jak Soudní dvůr prohlásil v bodě 120 rozsudku Musique diffusion française a další v. Komise (bod 96 výše), je nutné pro posouzení závažnosti porušení přihlédnout k velkému počtu skutečností, jejichž povaha a význam se mění podle druhu daného porušení a jeho zvláštních okolností (viz také obdobně výše uvedený rozsudek Deutsche Bahn v. Komise, bod 127).

- 230 Mimoto je třeba podotknout, že ačkoli Komise v napadeném rozhodnutí výslovně neuvedla pokyny o metodách stanovení pokut, přesto při stanovení pokut, uložených adresátům napadeného rozhodnutí použila metodu výpočtu, kterou si v nich sama stanovila (viz bod 212 výše a tam uvedená judikatura).
- 231 Přitom jak už bylo připomenuto výše, ačkoli Komise disponuje při posuzování výše pokut určitým prostorem pro uvážení, je na místě konstatovat, že se nemůže odklonit od pravidel, která si sama stanovila (viz bod 212 výše a tam uvedená judikatura). Komise tak musí při stanovení výše pokuty skutečně vzít v úvahu znění pokynů o metodě stanovování pokut, zvláště ty jejich prvky, které jsou stanoveny kogentně. Nicméně prostor pro uvážení Komise a jeho meze, které si Komise stanovila, každopádně nepředjímají výkon soudního přezkumu v plné jurisdikci soudcem Společenství.
- 232 V tomto směru je třeba podotknout, že podle bodu 1 A pokynů o metodě stanovování pokut „při hodnocení závažnosti protiprávního jednání je třeba brát v úvahu jeho povahu, skutečný dopad na trh, pokud jej lze měřit, a velikost dotyčného zeměpisného trhu“. V bodě odůvodnění 159 napadeného rozhodnutí přitom Komise uvádí, že za účelem stanovení závažnosti porušení bere v úvahu právě tato tři kritéria.
- 233 Nicméně Komise se za účelem podložení svého závěru, podle něhož je porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí „velmi závažné“, opírala v bodě odůvodnění 161 napadeného rozhodnutí zejména o povahu jednání všech podniků. V tomto směru se Komise odvolávala na závažně protisoutěžní a řádné fungování trhu poškozující povahu sankcionované dohody o rozdělení trhu, úmyslný charakter spáchané protiprávnosti, jakož i na tajnou a institucionalizovanou povahu systému,

který sloužil k omezení hospodářské soutěže. V témže bodě odůvodnění 161 vzala Komise rovněž v úvahu skutečnost, že „dotčené čtyři členské státy představovaly většinu ve spotřebě bezešvých [trubek] OCTG a [naftovodných trubek] ve Společenství, a jednalo se tedy o rozsáhlý zeměpisný trh“.

234 Komise naproti tomu v bodě odůvodnění 160 napadeného rozhodnutí konstatovala, že „konkrétní dopad porušení na trh byl omezený“, když dva zvláštní výrobky, které pokrývaly tento trh, a sice standardní trubky OCTG a naftovodné trubky speciálního provedení a použití představovaly pouze 19 % spotřeby bezešvých trubek OCTG a naftovodných trubek, a že svařované trubky mohly nadále z důvodu technologického pokroku pokrývat část poptávky po bezešvých trubkách.

235 Poté, co Komise zařadila toto porušení na základě kritérií uvedených v bodě odůvodnění 161 do kategorie „velmi závažných“ porušení, tak vzala v bodě odůvodnění 162 napadeného rozhodnutí v úvahu relativně omezené množství prodeje předmětných výrobků adresáty napadeného rozhodnutí v dotyčných čtyřech členských státech (73 milionů eur ročně). Tento odkaz na velikost dotčeného trhu odpovídá posouzení omezeného dopadu porušení na trh, které je uvedené v bodě odůvodnění 160 napadeného rozhodnutí. Komise se tedy rozhodla uložit pokutu podle závažnosti pouze ve výši 10 milionů eur. Pokyny o metodě stanovení pokut přitom v zásadě za porušení spadající do této kategorie stanoví pokutu ve výši „nad 20 milionů [eur]“.

236 Je třeba zkoumat, zda výše vylíčený přístup Komise je vzhledem k argumentům, které předložila společnost Mannesmann za účelem jeho kritiky, protiprávní.

237 Nejprve je na místě zkoumat argument společnosti Mannesmann opírající se o údajný nedostatek účinků porušení uvedeného v článku 2.

- 238 V tomto směru Komise jak v bodě odůvodnění 164 napadeného rozhodnutí, tak i před Soudem jasně uvedla, že na základě tohoto porušení neudělila žádnou dodatečnou pokutu.
- 239 Soud ve svém rozsudku *JFE Engineering a další v. Komise*, uvedeném v bodě 102 výše, považoval opomenutí Komise vzít v úvahu porušení uvedené v článku 2 napadeného rozhodnutí při stanovení výše pokuty uložené evropským výrobcům, za porušení obecné zásady práva Společenství o rovném zacházení. Nicméně jelikož návrhy Komise nesměřují k tomu, aby Soud ve věcech T-44/00, T-48/00 a T-50/00 zvýšil pokuty udělené evropským výrobcům, spočívá nejhodnější prostředek k odstranění tohoto nerovného zacházení v tom, že bude snížena částka pokut uložených každé z japonských společností, spíše než zvýšena částka pokut uložených třem evropským žalobkyním (rozsudek *JFE Engineering a další v. Komise*, bod 102 výše, body 574 až 579).
- 240 Jelikož k porušení uvedenému v článku 2 napadeného rozhodnutí nepřihlédla pro účely výpočtu pokuty při ukládání pokuty společnosti Mannesmann ani Komise, ani k němu nepřihlédl Soud, je v tomto ohledu argumentace předložená uvedenou společností založena na nesprávném předpokladu, a musí být tedy odmítnuta.
- 241 Dále pokud jde o argumenty společnosti Mannesmann vztahující se ke skutečnosti, že podle pokynů o metodě stanovování pokut je Komise povinna vzít v úvahu konkrétní účinky porušení na trh, je nutné konstatovat, že pokud jde o porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí, byla v něm tato skutečnost skutečně zohledněna. Je třeba vzít v úvahu, že snížení částky uložené pokuty podle závažnosti o 50 % minimální částky, která se obvykle stanoví v případě „velmi závažného“ porušení, uvedené v bodě 235 výše, odráží odpovídajícím způsobem tento omezený dopad.

- 242 V tomto ohledu je na místě rovněž připomenout, že pokuty mají mít v oblasti hospodářské soutěže odstrašující účinek (viz v tomto směru bod 1A čtvrtý pododstavec pokynů o metodě stanovování pokut). Takže vezme-li se v úvahu značná velikost podniků, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, uvedená v bodě odůvodnění 165 napadeného rozhodnutí (viz také dále body 243 a následující), mohlo by podstatně větší snížení částky stanovené vzhledem k závažnosti porušení zbavit pokuty jejich odstrašujícího účinku.
- 243 Pokud jde o argument společnosti Mannesmann, podle něhož Komise nebyla oprávněna usuzovat, že účinky porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí na dotčené trhy tvoří v projednávaném případě přitěžující okolnost; stačí konstatovat, že Komise v napadeném rozhodnutí neuvedla žádné přitěžující okolnosti. Následkem toho je tedy nutné tuto argumentaci odmítnout.
- 244 Pokud jde o argumentaci společnosti Mannesmann, podle níž Komise musí při stanovení pokuty vzít v úvahu velikost každého jednotlivého podniku, jakož i význam jeho účasti na porušení, je nejprve nutné zdůraznit, že odkaz v článku 15 odst. 2 nařízení č. 17 na 10 % na světovém obratu, zmíněný v bodě 228 výše, je výlučně relevantní pro výpočet horní hranice pokuty, kterou Komise může uložit (viz první odstavec pokynů o metodě stanovení pokut, jakož i rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 96 výše, bod 119), a neznamená, že musí existovat úměrný vztah mezi velikostí každého podniku a výší pokuty, která je mu ukládána (viz rovněž bod 227 výše).
- 245 Mimoto je na místě podotknout, že bod 1 A šestý pododstavec pokynů o metodě stanovování pokut, který je na projednávaný případ použitelný (viz bod 230 výše), stanovuje možnost „v některých případech [...] vážít částky určené v rámci každé ze

tří výše uvedených kategorií, tak aby se brala v úvahu specifická váha, a tedy skutečný dopad protiprávního jednání každého podniku na hospodářskou soutěž“. Podle uvedeného odstavce je tento přístup vhodný „zejména pokud existuje značný nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily porušení stejného typu“.

246 V každém případě z použití výrazu „v některých případech“ a ze slova „zejména“ v pokynech o metodě stanovování pokut vyplývá, že vážení v závislosti na velikosti podniku není systematickou fází výpočtu, kterou si Komise stanovila, ale možností odstranění tvrdosti, kterou Komise využívá ve věcech, v nichž je její uplatnění potřebné. V tomto kontextu je třeba připomenout judikaturu, podle které má Komise posuzovací pravomoc, která jí dává možnost při stanovení pokuty, kterou hodlá uložit, vzít nebo nevízt v úvahu některé skutečnosti, zejména podle okolností daného případu (viz v tomto smyslu usnesení Soudního dvora ze dne 25. března 1996, SPO a další v. Komise, C-137/95 P, Recueil, s. I-1611, bod 54, a rozsudky Soudního dvora Ferriere Nord v. Komise, bod 108 výše, body 32 a 33, a ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, bod 465; viz také rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, KNP BT v. Komise, T-309/94, Recueil, s. II-1007, bod 68).

247 Vzhledem ke znění bodu 1A šestého pododstavce pokynů o metodě stanovování pokut uvedeného výše, je na místě mít za to, že si Komise zachovala určitý prostor pro uvážení ve vztahu k možnosti zvážit pokuty podle velikosti každého podniku. Komise tak není v případě udělení pokut více podnikům, které se dopustily stejného porušení, povinna zajistit, že do konečné výše pokut se promítne rozlišování mezi dotýcnými podniky, pokud jde o jejich celkový obrat (viz tomto smyslu na základě opravného prostředku vydané rozsudky Soudu LR AF 1998 v. Komise, bod 216 výše, bod 278, a ze dne 19. března 2003, CMA CGM a další v. Komise, T-213/00, Recueil, s. II-913, bod 385).

- 248 V projednávaném případě Komise v bodě odůvodnění 165 napadeného rozhodnutí konstatovala, že všechny podniky, které jsou adresáty napadeného rozhodnutí, byly velké podniky, takže není na místě na základě toho mezi uvedenými částkami při ukládání pokut rozlišovat.
- 249 V tomto směru Komise ve své žalobní odpovědi zdůraznila, aniž by to společnost Mannesmann popřela, že Mannesmann není malým nebo středním podnikem. Doporučení 96/280 použitelné v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí totiž především upřesňuje, že takové podniky mohou zaměstnávat pouze méně než 250 osob a jejich roční obrat nesmí přesáhnout 40 milionů eur nebo jejich celková roční bilanční suma nesmí přesáhnout 27 milionů eur. V doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003, týkající se definice mikropodniků, malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, s. 36) byly obě posledně uvedené hranice zvýšeny na 50 milionů a 43 milionů eur.
- 250 Ačkoli Soud nemá k dispozici žádné číselné údaje týkající se počtu zaměstnanců a účetní závěrky společnosti Mannesmann, je na místě konstatovat, že v roce 1998 byl její obrat 2 321 milionů eur (viz bod odůvodnění 13 napadeného rozhodnutí), tedy více než čtyřicetkrát vyšší než horní hranice stanovená v doporučeních Komise po sobě následujících ve vztahu k tomuto kritériu. Na základě informací předložených Soudu je tedy třeba usoudit, že Komise nepochybila, když v bodě odůvodnění 165 napadeného rozhodnutí konstatovala, že tento podnik je velkým podnikem.
- 251 Pokud jde o úlohu, kterou společnost Mannesmann sehrála v porušení, je třeba podotknout, že její účast na dohodě o rozdělení trhu vyplývá ze závazku, který přijala, že nebude prodávat dotčené výrobky na jiných trzích. Každý z výrobců přijal stejný závazek, a sice, že nebude prodávat standardní trubky OCTG a naftovodné trubky na domácím trhu každého z ostatních členů Evropsko-japonského klubu. Jak bylo přitom konstatováno v bodě 233 výše, Komise se za účelem kvalifikace porušení konstatovaného v článku 1 napadeného rozhodnutí jako „velmi závažného“ opírala hlavně o silně protisoutěžní povahu tohoto závazku.

252 Jelikož společnost Mannesmann je jediným německým členem Evropsko-japonského klubu, je nutné konstatovat, že její přítomnost postačovala k rozšíření územní působnosti dohody narušující hospodářskou soutěž na území jednoho členského státu Společenství. Vzhledem ke svému závazku neprodávat své trubky na trzích tří dalších členských států Společenství dotčených dohodou přispěla společnost Mannesmann také k omezení skutečné nebo potenciální hospodářské soutěže na těchto dalších trzích. Účastí na jednáních uvedeného klubu společnost Mannesmann v zásadě s obsahem tam uzavřené dohody narušující hospodářskou soutěž souhlasila nebo alespoň vyvolala u ostatních účastníků představa o svém souhlasu. Ze spisu, zvláště z číselných údajů převzatých do tabulky v bodě odůvodnění 68 napadeného rozhodnutí, přitom vyplývá, že dohodou narušující hospodářskou soutěž stanovené rozdělení trhu bylo alespoň v určitém rozsahu skutečně uplatňováno a mělo na podmínky hospodářské soutěže na trzích Společenství nutně reálný dopad. Je tedy na místě konstatovat, že účast společnosti Mannesmann na porušení měla na trh Společenství nezanedbatelný dopad.

253 Jelikož tak Komise v napadeném rozhodnutí konstatovala, že se v případě čtyř uvedených japonských podniků jednalo o velké podniky (viz bod 248 výše) a že v souhrnu přihlédla k poměrně omezenému dopadu porušení na dotčené trhy (viz body 235 a 241 výše), není argumentace společnosti Mannesmann dostačující k tomu, aby prokázala, že Komise tím, že v projednávaném případě nepoužila bod 1A šestý pododstavec pokynů o metodě stanovování pokut překročila meze své posuzovací pravomoci.

254 Konečně pokud jde o argument společnosti Mannesmann opírající se o skutečnost, že jí a společnosti Vallourec byly navzdory sloučení jejich výroby trubek v roce 1997 uloženy dvě oddělené pokuty (viz body odůvodnění 12 a 15 napadeného rozhodnutí), je třeba podotknout, že v zásadě fyzická nebo právnická osoba, která řídí dotčený podnik k okamžiku porušení pravidel hospodářské soutěže, je povinna za ně nést odpovědnost i v případě, že odpovědnost za provoz podniku převzala v okamžiku přijetí rozhodnutí konstatujícího porušení jiná osoba (rozsudek Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise, bod 210 výše, bod 57). Avšak o takový případ se nejedná, pokud osoba, která převzala odpovědnost za provoz

podniku převzala odpovídajícím prohlášením odpovědnost za jednání, která jsou vytýkána jejímu předchůdci (rozsudek Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise, bod 62).

- 255 Je nutno konstatovat, že v projednávaném případě je Mannesmann právníčkou osobou, která podnik, který se účastnil porušení konstatovaného v článku 1 napadeného rozhodnutí, vedla po dobu trvání tohoto porušení a že společnost Vallourec je právníčkou osobou, která ve stejné době vedla jiný ná společnost Mannesmann nezávislý podnik, který se také účastnil stejného porušení. Ze spisu přitom nijak nevyplývá, že by společnosti Mannesmann, Vallourec nebo některá jejich dceřiná společnost učinily v projednávaném případě prohlášení o převzetí odpovědnosti. V každém případě se na základě výše popsaného pravidla nelze domnívat, že za daných okolností by musela být autoru takového prohlášení, který se rovněž samostatně podílel na porušení, uložena jediná souhrnná pokuta, jejíž výše by byla nižší než výše dvou pokut uložených samostatným podnikům.
- 256 Ze shora uvedeného jako celku vyplývá, že výše shrnuté argumenty společnosti Mannesmann neodůvodňují snížení výše její pokuty v tomto řízení.

K délce trvání

— Argumenty účastníků řízení

- 257 Mannesmann zpochybňuje posouzení Komise, pokud jde o délku trvání porušení. Ačkoliv byla jednání Evropsko-japonského klubu zahájena v roce 1977 a ukončena v roce 1995, byla stanovena délka trvání porušení, z důvodu dohod o sebeomezení vývozu, uzavřených mezi Komisí a japonskými úřady (bod odůvodnění 108

napadeného rozhodnutí) omezena na dobu pěti let (od roku 1990 do roku 1995). Mannesmann Komisi vytýká, že nevzala v úvahu prodloužení dohod o sebeomezení vývozu do 31. prosince 1990 uzavřených mezi Komisí a japonským ministerstvem průmyslu a obchodu na základě dohody ze dne 28. prosince 1989. Podle společnosti Mannesmann z toho vyplývá, že základní částka jí uložené pokuty stanovená ve výši 10 milionů eur se z důvodu délky trvání porušení mohla zvýšit pouze o 40 % (10 % za rok). Délka trvání porušení tedy odůvodňuje zvýšení základní částky pokuty pouze o čtyři miliony eur. Mannesmann tedy navrhuje, aby Soud snížil výši pokuty o jeden milion eur.

- 258 Komise tyto části žalobního důvodu odmítá, neboť je považuje za neopodstatněné. Žalobkyně totiž nepodala žádný důkaz o svém tvrzení, podle něhož dohody o sebeomezení uzavřené s japonskou vládou, měly být v platnosti až do 31. prosince 1990.

— Závěry Soudu

- 259 Nejprve je na místě podotknout, že Komise v bodě odůvodnění 108 napadeného rozhodnutí konstatovala, že mohla vzít v úvahu existenci porušení od roku 1977, ale rozhodla se tak z důvodu existence dohod o sebeomezení neučinit. V článku 1 napadeného rozhodnutí tak Komise uvedla existenci porušení až od roku 1990. Je nutné konstatovat, že tento postup je ústupkem Komise učiněným ve prospěch adresátů napadeného rozhodnutí.
- 260 Je nutné podotknout, že žádný z účastníků řízení před Soudem netvrdil, že je namísto tento ústupek v projednávané věci zpochybnit. Následkem toho nemusí Soud v rámci tohoto řízení zkoumat legalitu nebo vhodnost uvedeného ústupu, ale pouze otázku, zda Komise tento ústupek vyjádřený v odůvodnění napadeného

rozhodnutí v projednávaném případě také správně použila. V tomto směru je namíste připomenout, že Komise musí podat přesné a shodující se důkazy, které odůvodňují pevné přesvědčení, že došlo k porušení, neboť důkazní břemeno jeho existence, a tedy jeho délky trvání nese Komise (rozsudky Soudního dvora ze dne 28. března 1984, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Recueil, s. I-1307, bod 127; rozsudky Soudu ze dne 10. března 1992, SIV a další v. Komise, T-68/89, T-77/89 a T-78/89, Recueil, s. II-1403, body 193 až 195, 198 až 202, 205 až 210, 220 až 232, 249 a 250 a 322 až 328, a ze dne 6. července 2000, Volkswagen v. Komise, T-62/98, Recueil, s. II-2707, body 43 a 72).

- 261 Výše popsany ústupek tak činí údajné ukončení dohod o sebeomezení rozhodujícím kritériem pro posouzení, zda existence porušení mohla být stanovena pro rok 1990. Vzhledem k tomu, že šlo o dohody uzavřené na mezinárodní úrovni mezi japonskou vládou, zastoupenou ministerstvem průmyslu a obchodu, a Společenstvím, zastoupeným Komisí, je na místě konstatovat, že Komise měla uschovat dokumentaci potvrzující datum ukončení platnosti dohod v souladu se zásadou řádné správy. Komise měla být tedy schopná tuto dokumentaci Soudu předložit. Komise nicméně před Soudem tvrdila, že ji ve svých archivech hledala, ale nebyla schopna dokumenty potvrzující datum ukončení platnosti těchto smluv předložit.

- 262 Ačkoli obecně žalobce nemůže důkazní břemeno přenést na žalovaného tím, že se dovolává okolností, které sám nemůže dokázat, v projednávaném případě nelze ze zásady důkazní břemeno ve prospěch Komise použít, pokud jde o okamžik ukončení mezinárodních smluv, které uzavřela. Nevysvětlitelná neschopnost předložit důkazy o okolnostech, které se jí přímo týkají, zbavuje Soud možnosti, aby rozhodl se znalostí věci, pokud jde o datum ukončení uvedených smluv. Bylo by v rozporu se zásadou řádné správy, pokud by podniky, které jsou adresáty napadeného

rozhodnutí a které nebyly na rozdíl od Komise s to předložit chybějící důkaz, měly nést důsledky této neschopnosti Komise.

- 263 Za těchto okolností je výjimečně namístě mít za to, že bylo věci Komise předložit důkaz o tomto ukončení platnosti smluv. Je přitom nutné konstatovat, že Komise nepředložila důkaz o datu ukončení platnosti dohod o sebeomezeních ani v napadeném rozhodnutí, ani před Soudem.
- 264 Japonské žalobkyně v každém případě předložily důkazní materiály potvrzující obnovení dohod o sebeomezení do 31. prosince 1990 alespoň na japonské úrovni, což podporuje tvrzení žalobkyně v tomto řízení (rozsudek JFE Engineering a další v. Komise, bod 102 výše, bod 345). Je na místě mít za to, že Soud může ve spojených věcech, v nichž všichni účastníci řízení mají možnost nahlédnout do všech spisů, přihlédnout z úřední povinnosti k důkazním materiálům, které jsou obsažené ve spisech v souběžných věcech (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 13. prosince 1990, Nefarma a Bond van Groothandelaren in het Famaceutische Bedrijf v. Komise, T-113/89, Recueil, s. II-797, bod 1, a ve věci Prodifarma a další v. Komise, T-116/89, Recueil, s. II-843, bod 1). V projednávaném případě má přitom Soud rozhodnout o věcech, které byly spojeny pro účely společného jednání, jejichž předmětem bylo totožné rozhodnutí o porušení a v nichž všechny žalobkyně navrhovaly změnu výše jim uložených pokut, které měly zaplatit. Soud se tak v tomto řízení formálně seznámil s důkazními materiály, které předložily čtyři japonské žalobkyně.
- 265 Mimoto je na místě podotknout, že společnost Mannesmann žádá Soud nejen o to, aby napadené rozhodnutí zrušil, pokud jde o datum začátku porušení uvedeného v jeho článku 1 a v tomto rozsahu i délku trvání tohoto porušení, ale krom toho, aby v souladu s článkem 229 ES a článkem 17 nařízení č. 17 snížil v rámci svého přezkumu v plné jurisdikci částku pokuty s ohledem na zkrácenou délku trvání

porušení. Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci znamená, že když Soud mění napadený akt tak, že upravuje výši pokut uložených Komisí, musí přihlídnout ke všem relevantním skutkovým okolnostem (rozsudek *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise*, bod 246 výše, bod 692). Za těchto podmínek a jelikož všechny žalobkyně zpochybnily skutečnost, že Komise stanovila, že porušení trvalo od 1. ledna 1990, by tedy nebylo vhodné, aby Soud posoudil postavení každé žalobkyně odděleně podle okolností projednávaného případu a přitom se omezil pouze na skutečnosti, které žalobkyně při obhajobě ve své věci uvedly, přičemž by opomněl vzít v úvahu ty skutečnosti, na které poukazovaly ostatní žalobkyně nebo Komise.

266 Mimoto ani společnost Mannesmann a *a fortiori* ani Komise netvrdily, že dohody o sebeomezení byly v roce 1991 ještě v platnosti.

267 Za těchto okolností je třeba mít pro účely tohoto řízení za to, že dohody o sebeomezeních uzavřené mezi Komisí a japonskými úřady zůstaly v platnosti až do konce roku 1990.

268 Z výše uvedeného vyplývá, že ve světle ústupku, který Komise v napadeném rozhodnutí učinila, musí být délka trvání porušení uvedeného v článku 1 rozhodnutí zkrácena o jeden rok. Článek 1 napadeného rozhodnutí je tedy nutné zrušit v rozsahu, v němž je existence porušení společnosti Mannesmann vytýkána před 1. lednem 1991.

269 Pokud jde o datum ukončení porušení, je třeba podotknout, že Komise na jednání v odpovědi na otázku Soudu upřesnila, že v napadeném rozhodnutí nebyl pro účely výpočtu výše pokuty vzat do úvahy rok 1995. Mannesmann toto posouzení týkající se ukončení porušení před Soudem nezpochybnila.

- 270 Z výše uvedeného vyplývá, že trvání porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí je na místě přijmout v délce čtyř let, od 1. ledna 1991 do 1. ledna 1995. S přihlédnutím k této okolnosti je tedy na místě výši pokuty uložené společnosti Mannesmann v odpovídajícím rozsahu snížit.

K údajným polehčujícím okolnostem

— Argumenty účastníků řízení

- 271 Mannesmann Komisi vytýká, že nevzala do úvahy určité polehčující okolnosti, které odůvodňovaly snížení pokuty. Komise ovšem přihlédla ke krizi v oblasti hutnického průmyslu jako k polehčující okolnosti a výši pokuty z tohoto důvodu snížila o 10 %. Další okolnosti nicméně odůvodňovaly výraznější snížení výše pokuty. Mannesmann se zejména dovolává skutečnosti, že dohoda uvedená v článku 1 napadeného rozhodnutí neměla žádné účinky. Mimoto připomíná, že vytýkané chování ukončila ihned po prvních zásadách Komise. Nakonec společnost Mannesmann podotýká, že v rámci šetření, které Komise vedla, s Komisí spolupracovala.
- 272 Komise tato tvrzení odmítá. Domnívá se, že část žalobního důvodu týkající se nedostatku účinků dotčené dohody se může týkat nanejvýše smlouvy o dodávkách, kterou společnost Mannesmann uzavřela se společností Corus a která tvoří předmět článku 2 napadeného rozhodnutí. Jelikož na základě tohoto článku nebyla žádná pokuta uložena, není otázka týkající se polehčujících okolností relevantní. Ve zbývajících částech nejsou tvrzení společnosti Mannesmann, která se týkají její spolupráce, dostatečně podložena.

— Závěry Soudu

- 273 Nejprve je namístě připomenout, že Komise v projednávaném případě snížila výši pokuty z titulu polehčujících okolností, které spatřovala v tehdejší krizi hutnického průmyslu, o 10 %.
- 274 Dále je třeba připomenout, že Komise musí při stanovení výše pokut postupovat podle svých vlastních pokynů o metodě stanovování pokut. V pokynech o metodě stanovování pokut však není uvedeno, že Komise musí vzít vždy v úvahu zvlášť každou z polehčujících okolností uvedených v jejich bodě 3. Uvedený bod 3 nazvaný „Polehčující okolnosti“ totiž stanoví, že „základní částka může být snížena z důvodů polehčujících okolností, jako například [...]“. Je třeba vzít v úvahu, že ačkoli okolnosti uvedené ve výčtu v bodě 3 patří nepochybně mezi ty, které Komise může v určitém daném případě zohlednit, Komise není povinna z tohoto titulu provést dodatečné snížení pokuty automaticky jakmile podnik uvádí skutečnosti za účelem prokázání existence některé z takových okolností. Vhodnost případného snížení pokuty z titulu polehčujících okolností musí být totiž posouzena z celkového pohledu s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem jako celku.
- 275 Je totiž třeba připomenout, že Komise má v kontextu judikatury, která předcházela přijetí pokynů o metodě stanovování pokut, posuzovací pravomoc, která jí umožňuje při stanovení pokuty, kterou hodlá uložit, přihlédnout či nepřihlédnout k některým skutečnostem, zejména podle okolností daného případu (viz v tomto smyslu usnesení SPO a další v. Komise, bod 246 výše, bod 54, a rozsudky Ferriere Nord v. Komise, bod 246 výše, body 32 a 33, a Limburgse Vinyl Maatschappij a další, bod 246 výše, bod 465; viz také v tomto smyslu rozsudek KNP BT v. Komise, bod 246 výše, bod 68). Při neexistenci výslovně závazného údaje v pokynech o metodě stanovování pokut, pokud jde o polehčující okolnosti, které lze zohlednit, je tak třeba mít za to, že Komise si zachovala určitý prostor pro uvážení pro účely celkového posouzení případného snížení pokuty z titulu polehčujících okolností.

- 276 V každém případě je na místě podotknout, pokud jde o argumentaci společnosti Mannesmann, podle níž dohoda o rozdělení trhu uvedená v článku 1 napadeného rozhodnutí neměla žádný výsledek, že tomu tak v projednávaném případě, v souladu s tím, jak bylo rozhodnuto výše, nebylo. Naproti tomu rozdělení trhu provedené dotčenou dohodou narušující hospodářskou soutěž mělo nutně reálný dopad na podmínky hospodářské soutěže existující na trzích Společenství (viz body 251 a následující výše). Mimoto je v tomto směru třeba připomenout také to, že stanovení částky podle závažnosti porušení na 50 % minimální částky obvykle stanovené v případě „velmi závažného“ porušení, uvedené v bodě 235 výše, odráží odpovídajícím způsobem skutečnost, kterou Komise sama uznala, že tento dopad byl omezený (viz rovněž bod 241 výše).
- 277 Je tedy na místě vykládat druhou odrážku bodu 3 pokynů o metodě stanovování pokut v tom smyslu, že Komise je povinna uznat existenci polehčující okolnosti z důvodu neprovádění dohody narušující hospodářskou soutěž pouze tehdy, pokud podnik, který se této okolnosti dovolává, může prokázat, že se provedení této dohody narušující hospodářskou soutěž bránil tak jednoznačně a důrazně, že tím bylo její fungování dokonce narušeno a že s dohodou ani zdánlivě nesouhlasil, a nepodněcoval tak jiné podniky k jejímu provedení. Skutečnost, že se podnik, jehož účast na součinnosti s jeho soutěžiteli za účelem rozdělení trhů je prokázána, na trhu nechoval v souladu s tím, na čem se dohodl se svými soutěžiteli, totiž nepředstavuje nezbytně skutečnost, ke které by se při stanovování výše ukládané pokuty mělo přihlížet jako k polehčující okolnosti (rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, SCA Holding v. Komise, T-327/94, Recueil, s. II-1373, bod 142).
- 278 Jak bylo Soudem konstatováno v rozsudku Cement (bod 42 výše, bod 1389), nese podnik, který se od výsledků setkání, kterého se zúčastnil, nedistancoval, v zásadě i nadále „plnou odpovědnost z důvodu své účasti na dohodě narušující hospodářskou soutěž“. Pro podniky by bylo příliš jednoduché minimalizovat riziko, že budou muset zaplatit značnou pokutu, pokud by mohly nejprve čerpat výhody plynoucí z protiprávní dohody narušující hospodářskou soutěž a poté mít prospěch

ze snížení pokuty z důvodu, že při uskutečnění porušení hrály pouze omezenou roli, ačkoliv jejich chování podnítilo ostatní podniky k tomu, aby ve větší míře jednaly způsobem poškozujícím hospodářskou soutěž.

- 279 Z výše uvedeného vyplývá, že i za předpokladu, že by společnost Mannesmann nebo někteří jiní členové Evropsko-japonského klubu snad plně nedodrželi dohodu o rozdělení trhů, neodůvodňovala by tato okolnost v projednávaném případě použití druhé odrážky bodu 3 pokynů o metodě stanovování pokut pro snížení pokuty z titulu existence polehčujících okolností.
- 280 Pokud jde o argument okamžitého ukončení porušení, je na místě mít za to, že „ukončení porušení, jakmile Komise poprvé zasáhla“ uvedené v bodě 3 pokynů o metodě stanovování pokut, může logicky představovat polehčující okolnost pouze tehdy, pokud existují důvody pro předpoklad, že podnět k ukončení protisoutěžního jednání byl dotčeným podnikům dán předmětným zásahem. Je totiž zjevné, že účelem tohoto ustanovení je v případě, že Komise zahájí v tomto směru šetření, pobídnout podniky, aby okamžitě ukončily svá protisoutěžní jednání.
- 281 Z výše uvedeného zejména vyplývá, že snížení výše pokuty nelze podle bodu 3 pokynů o metodě stanovování pokut týkajícího se ukončení porušení po prvním zásahu Komise, použít v případě, že porušení bylo ukončeno již před prvním zásahem Komise nebo v případě, že podniky přijaly již před tímto datem pevné rozhodnutí jej ukončit. I když je totiž jisté žádoucí, aby podniky své protiprávní jednání ukončily již před zásahem Komise, ze znění bodu 3 pokynů o metodě stanovování pokut vyplývá, že se vztahuje na situaci, v níž podniky na takový zásah reagují pozitivně, a to tak, že své případné protisoutěžní jednání ukončí, přičemž cílem je vytvořit pobídku, aby podniky reagovaly tímto způsobem. Použití tohoto ustanovení ve prospěch podniku Komisi při výkonu její posuzovací pravomoci nebo Soudem při výkonu jeho soudního přezkumu v plné jurisdikci je zvláště přiměřené v situaci, kdy protisoutěžní povaha dotčeného jednání není zjevná. Naopak jeho použití je méně žádoucí v situaci, kdy je povaha tohoto jednání jasně protisoutěžní,

pokud je ovšem prokázáno. Je nutné konstatovat, že v projednávané věci je protisoutěžní povaha dohody o rozdělení trhů sankcionované v článku 1 napadeného rozhodnutí nepochybná.

282 Mimoto použitím snížení výše pokuty za okolností popsaných v první větě předcházejícího bodu by bylo zdvojeno zohlednění trvání porušení pro výpočet pokut v souladu s pokyny o metodě stanovování pokut. Jasným cílem tohoto zohlednění je právě přísnější potrestání podniků, které po dlouhou dobu porušují pravidla hospodářské soutěže, než podniků, jejichž porušení byla kratšího trvání. Snížením výše pokuty z důvodu, že podnik ukončil své protiprávní jednání ještě před prvními šetřeními Komise, by tak subjekty odpovědné za porušení, které mělo krátké trvání, byly zvýhodněny podruhé.

283 V projednávané věci je na místě poukázat na to, že Soud v rozsudku JFE Engineering a další v. Komise, uvedeném v bodě 102 výše, měl ve světle žalobních důvodů a argumentů v těchto věcech uváděných žalobkyněmi za to, že žalobkyním nelze vytýkat porušení po 1. červenci 1994, neboť neexistoval žádný důkaz o jednání Evropsko-japonského klubu, které se v souladu s dosavadní praxí mělo konat na podzim roku 1994 v Japonsku. Z této skutečnosti vyplývá, že porušení bylo v okamžiku, kdy Komise dne 1. a 2. prosince 1994 provedla šetření, pravděpodobně ukončeno nebo alespoň bylo právě ukončováno.

284 Z toho vyplývá, že skutečnost, že v protiprávních jednáních, která tvoří porušení uvedené v článku 1 napadeného rozhodnutí, nebylo od data prvních kontrol provedených Komisí pokračováno, neodůvodňuje za okolností projednávaného případu snížení výše pokuty uložené společnosti Mannesmann.

285 Nakonec pokud jde o společnosti Mannesmann uváděný argument, podle něhož měla být z titulu polehčující okolnosti zohledněna její spolupráce, bude tento argument zkoumán v bodech 307 a následujících v rámci žalobního důvodu založeného na sdělení o spolupráci.

286 Ve světle výše uvedeného jako celku a vzhledem k tomu, že v projednávaném případě Komise výši pokuty již snížila s přihlédnutím k polehčující okolnosti spočívající v ekonomické krizi odvětví ocelových trubek (viz body odůvodnění 168 a 169 napadeného rozhodnutí), je na místě zamítnout všechny části žalobního důvodu společnosti Mannesmann, které vycházejí z nedostatku dodatečného snížení z titulu jiných údajně polehčujících okolností.

K údajné spolupráci společnosti Mannesmann

— Argumenty účastníků řízení

287 Mannesmann tvrdí, že Komise nerespektovala sdělení o spolupráci. Tvrdí, že Komise vůči ní porušila zásadu rovného zacházení.

288 Nejprve má za to, že se v porovnání se společností Vallourec stala předmětem diskriminačního zacházení. Jako společnost Vallourec odpověděla na žádosti Komise o poskytnutí informací. Během šetření poskytla Komisi důležitou pomoc (body odůvodnění 62, 67, 72 a 170 napadeného rozhodnutí), zvláště díky prohlášením p. Bechera. Mannesmann stejně jako společnost Vallourec rovněž nezpochybnila existenci skutečností, které jí byly vytýkány (bod odůvodnění 174 napadeného rozhodnutí).

- 289 Připomíná, že společnost Vallourec neposkytla Komisi informace z vlastní iniciativy, ale byla prvním podnikem, který byl předmětem šetření v září 1996. Komise provedla šetření u společnosti Mannesmann v dubnu 1997. Ačkoli je pravdou, že z časového hlediska první informace, kterými mohla Komise disponovat, pocházely od společnosti Vallourec, zůstává ovšem rovněž skutečností, že tato okolnost vyplynula pouze z volby Komise, pokud jde o stanovené pořadí provádění šetření v dotyčných podnicích. Komise nemůže z této volby provedené na základě její diskreční pravomoci vyvozovat závěry v neprospěch dotyčných podniků, v tomto případě společnosti Mannesmann.
- 290 Mannesmann uvádí srovnatelnou kritiku, také pokud jde o zacházení se společností Dalmine (bod odůvodnění 172 napadeného rozhodnutí). Ačkoliv společnost Mannesmann při šetření spolupracovala ve srovnatelném rozsahu jako společnost Dalmine, snížila Komise výši pokuty uložené společnosti Dalmine o 20 %. Komise nemůže toto nerovné zacházení odůvodňovat tím, že společnost Mannesmann podala žalobu proti rozhodnutí Komise na základě čl. 11 odst. 5 nařízení č. 17. Společnost Dalmine podala totiž podobnou žalobu, kterou Soud odmítl jako zjevně nepřijatelnou. Komise každopádně nemůže vyvozovat žádné důsledky z legitimního výkonu základního práva společnosti Mannesmann na podání žaloby.
- 291 Komise upřesňuje, že šetření bylo v prostorách společnosti Mannesmann provedeno dne 1. a 2. prosince 1994. Výtky týkající se diskriminačního zacházení v porovnání se společností Vallourec jsou tedy bezpředmětné.
- 292 Chování společnosti Vallourec nelze srovnávat s chováním společnosti Mannesmann. Vallourec byla jediným podnikem, který oznámil podstatné údaje o obsahu dohody narušující hospodářskou soutěž. Tyto údaje usnadnily úlohu Komise, pokud jde o konstatování porušení. Vallourec nezpochybnila skutková zjištění. Společnosti Vallourec tak byla pokuta snížena o 40 %.

293 Mannesmann naproti tomu při šetření nespolupracovala. Pan Becher učinil prohlášení u příležitosti šetření prováděného Komisí v prostorách společnosti Mannesmann, odpovídaje na otázky, které mu kladla Komise, a potvrdil pouze údaje, které již byly prokázány. Během celého šetření byl postoj společnosti Mannesmann nejednoznačný. Ačkoliv skutková zjištění nezpochybnila, svůj postoj jasně nevyjádřila (bod odůvodnění 174 napadeného rozhodnutí). Mimoto odmítla Komisi poskytnout určité informace, které po ní Komise na základě čl. 11 odst. 5 nařízení č. 17 požadovala. Z těchto důvodů nezískala snížení pokuty o 20 %, tak jako společnost Dalmine.

294 Pasivní chování podniku v tomto ohledu neodůvodňuje snížení pokuty na základě sdělení o spolupráci. Pro takové snížení je sdělením o spolupráci totiž vyžadováno, aby podnik poté, co se seznámí s výhradami, Komisi informoval, že nehodlá zpochybnit skutková zjištění (viz bod D 2 sdělení o spolupráci a rozsudek *Mayr-Melnhof v. Komise*, bod 208 výše, bod 309).

— Závěry Soudu

295 Podle ustálené judikatury nesmí Komise v rámci posuzování spolupráce poskytnuté podniky přehlédnout zásadu rovného zacházení, obecnou zásadu práva Společenství, jež je podle ustálené judikatury porušena tehdy, když je se srovnatelnými situacemi nakládáno rozdílně nebo když je s rozdílnými situacemi nakládáno stejně, není-li takové nakládání objektivně odůvodněné (rozsudek *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni v. Komise*, bod 210 výše, bod 237 a tam uvedená judikatura).

- 296 Je na místě rovněž připomenout, že pro to, aby snížení výše pokuty bylo z důvodu spolupráce odůvodněné, musí jednání podniku usnadnit Komisi plnění její úlohy, spočívající ve zjištění a stíhání porušování pravidel hospodářské soutěže Společenství (rozsudek *Mayr-Melnhof v. Komise*, bod 208 výše, bod 309 a tam uvedená judikatura).
- 297 Je třeba podotknout, že v projednávané věci jsou prohlášení, kterými p. Verluca jako zástupce společnosti Vallourec odpověděl na otázky položené této společnosti Komisí, klíčovými důkazními materiály, které spis v této věci obsahuje.
- 298 Ovšemže pokud podniky poskytnou Komisi ve stejném stadiu správního řízení a za obdobných okolností podobné informace, které se týkají skutečností, které jsou jim vytýkány, musí být stupeň poskytnuté spolupráce považován za srovnatelný (viz obdobně rozsudek *Krupp Thyssen Stainless a Acciai Terni v. Komise*, bod 210 výše, body 243 a 245).
- 299 Nicméně ačkoli odpovědi na otázky poskytnuté společností Mannesmann, zvláště prohlášení p. Bechera uvedená v bodě odůvodnění 63 napadeného rozhodnutí, byly do určité míry pro Komisi užitečné, pouze potvrzovaly, a to méně přesně a podrobně, informace již poskytnuté společností Vallourec prostřednictvím prohlášení p. Verlucy. Pan Verluca zvláště uvedl, že každý člen Evropsko-japonského klubu byl povinen respektovat domácí trhy všech ostatních členů klubu, přičemž objasnil, že offshore trh Spojeného království měl zvláštní statut, když byl „částečně chráněn“. Rovněž upřesnil délku trvání a způsob fungování dohody o rozdělení trhů.

- 300 Je nutné konstatovat, že se p. Verluca neomezil pouze na odpovědi na otázky kladené Komisí během prvního šetření u společnosti Vallourec v září 1996 týkající se fungování Evropsko-japonského klubu a Základních pravidel. Z vyjádření p. Verlucy při jejich celkovém posouzení totiž vyplývá opravdová vůle poskytnout v rámci šetření prováděného Komisí skutečnou spolupráci. Pan Becher naproti tomu, pokud jde o Základní pravidla, uvedl pouze vyloučení japonských výrobců z evropských trhů a evropských výrobců z japonských trhů, aniž by v tomto směru sdělil další podrobnosti.
- 301 Užitečnost prohlášení p. Bechera spočívá výlučně v tom, že do určité míry potvrzuje prohlášení p. Verlucy, které měla Komise již k dispozici, což znamená, že neusnadnilo úlohu Komise podstatným způsobem, tedy způsobem, který by byl dostatečným k odůvodnění snížení výše pokuty z titulu spolupráce.
- 302 Je tedy na místě mít za to, že informace, které společnost Mannesmann Komisí poskytla před zasláním SV, nejsou srovnatelné s těmi, které poskytla společnost Vallourec. V každém případě nepostačují tyto informace k tomu, aby odůvodnily snížení výše uložené pokuty z titulu sdělení o spolupráci.
- 303 Pokud jde o porovnání se spoluprací společnosti Dalmine, kterého se dovolává společnost Mannesmann, je namístě poukázat na to, že podnik musí Komisi za účelem získání snížení pokuty podle oddílu D bodu 2 sdělení o spolupráci z titulu nepopírání skutkových zjištění, poté co se seznámil se sdělením výhrad, výslovně informovat o tom, že nemá v úmyslu skutková zjištění zpochybnit (rozsudek Mayr-Melnhof v. Komise, bod 208 výše, bod 309). Není-li takové výslovné prohlášení účinné, nelze v pouhé nečinnosti podniku spatřovat usnadnění úlohy náležející Komisi, neboť Komise je pak povinna doložit veškerá skutková zjištění v konečném rozhodnutí, aniž by se přitom mohla odvolat na prohlášení podniku.

- 304 V tomto ohledu je třeba podotknout, že společnosti Dalmine byla pokuta snížena o 20 % právě proto, že Komisi informovala o tom, že nezpochybňuje skutková zjištění, na kterých Komise založila svá obvinění (body odůvodnění 172 a 173 napadeného rozhodnutí). Okolnost uvedená v bodě odůvodnění 5 napadeného rozhodnutí, podle níž společnost Dalmine před zasláním sdělení výhrad odmítla odpovědět na určité otázky kladené Komisí, není v projednávaném kontextu relevantní, neboť z oddílu D sdělení o spolupráci vyplývá, že po zaslání sdělení výhrad učiněné prohlášení o tom, že skutková zjištění nejsou zpochybňována, odůvodňuje samo o sobě snížení pokuty bez ohledu na chování podniku před zasláním uvedeného sdělení výhrad.
- 305 Naproti tomu Komise v bodě odůvodnění 174 napadeného rozhodnutí poukazuje na to, že společnost Mannesmann v tomto směru nikdy jasně nevyjádřila svůj postoj. Mannesmann sice zdůrazňuje, že skutková zjištění uvedená ve sdělení výhrad nezpochybnila, ale ani netvrdí, že by Komisi výslovně informovala o tom, že je nezpochybňuje.
- 306 Za těchto podmínek je nutné konstatovat, že argumentace společnosti Mannesmann neodůvodňuje použití druhé odrážky v bodě D 2 sdělení o spolupráci pro snížení výše pokuty, která jí byla uložena.
- 307 Pokud jde o argumentaci společnosti Mannesmann, podle níž její spolupráce přesto odůvodňuje snížení výše pokuty alespoň z titulu polehčujících okolností v souladu s bodem 3 pokynů o metodě stanovování pokut, je třeba připomenout, jak již bylo rozhodnuto výše, že Komise má určitý prostor pro uvážení, pokud jde o použití polehčujících okolností. Bod 3 šestá odrážka pokynů o metodě stanovování pokut přitom jako polehčující okolnost stanoví například „účinnou spolupráci podniku při řízení, mimo oblast působnosti oznámení [o spolupráci]“. V uvedené šesté odrážce jde tedy nutně, alespoň pokud jde o horizontální dohody narušující hospodářskou soutěž, na které se vztahuje uvedené sdělení, o spolupráci, která je nedostatečná k tomu, aby odůvodnila snížení pokuty na základě sdělení o spolupráci.

- 308 Je však rovněž na místě připomenout, že k tomu, aby snížení pokuty z důvodu spolupráce bylo odůvodněné, musí se podnik chovat takovým způsobem, aby Komisi usnadnil plnění úlohy spočívající ve zjištění a stíhání porušení pravidel hospodářské soutěže Společenství (viz bod 296 výše a tam uvedená judikatura). Za těchto podmínek je namístě mít za to, že pokud jde o horizontální dohody narušující hospodářskou soutěž, na které se vztahují pokyny o metodě stanovování pokut, představuje případ uvedený v bodě 3 šesté odrážky těchto pokynů výjimečnou situaci, protože se musí jednat o „účinnou“ spolupráci, která Komisi usnadnila plnění její úlohy, ale na níž se nevztahuje sdělení o spolupráci.
- 309 V projednávaném případě společnost Mannesmann neprokázala, že její spolupráce skutečně usnadnila úlohu Komise spočívající ve zjištění a stíhání porušení (viz body 297 až 306 výše). Není tedy žádný důvod usuzovat, že Komise překročila meze své posuzovací pravomoci tím, že společnosti Mannesmann neposkytla snížení výše uložené pokuty z důvodu, že Mannesmann měla účinně spolupracovat během šetření ve smyslu bodu 3 šesté odrážky pokynů o metodě stanovování pokut.
- 310 Komise v každém případě poukazuje na to, že společnost Mannesmann v rámci jejího šetření ani zdaleka nespolečovala, dokonce odmítla poskytnout některé informace, a to i navzdory rozhodnutí ze dne 15. května 1998, přijatému na základě čl. 11 odst. 5 nařízení č. 17, kterým bylo společnosti Mannesmann sdělení těchto informací uloženo. Mannesmann sice podala u Soudu žalobu směřující ke zrušení tohoto rozhodnutí, která byla do rejstříku Soudu zapsána pod číslem T-112/98, ale v rámci tohoto řízení nepodala návrh na vydání předběžného opatření, jak mohla učinit v souladu s články 242 ES a 243 ES. Postup společnosti Mannesmann spočívající ve zpochybnění legality rozhodnutí ze dne 15. května 1998 byl samozřejmě zcela legitimní a nemůže být považován za nedostatečnou spolupráci. Je však nutné konstatovat, že bez předběžného opatření, které by pozastavilo účinnost rozhodnutí ze dne 15. května 1998, neměla společnost Mannesmann právo

trvat na odmítnutí poskytnout dotčené informace, a tím, že jednala tak, jako by taková předběžná opatření byla v její prospěch vydána, ačkoliv o ně ani nepožádala, nejednala v souladu se svými závazky vyplývajícími z práva Společenství.

- 311 Mimoto je třeba podotknout, že společnost Mannesmann sice dosáhla částečného zrušení rozhodnutí ze dne 15. května 1998 v rozsahu, v němž Soud v rozsudku Mannesmannröhren-Werke v. Komise (bod 8 výše) zrušil některé z otázek, které byly předmětem rozhodnutí ze dne 15. května 1998, ale z tohoto rozsudku vyplývá, že většinu údajů, které společnost Mannesmann odmítla sdělit, žádala Komise oprávněně. Uvedený rozsudek Soudu byl předmětem opravného prostředku, který společnost Mannesmann předložila Soudnímu dvoru, zapsaného do rejstříku Soudního dvora pod číslem C-190/01. Tato věc však byla usnesením Soudního dvora ze dne 4. října 2001 (Mannesmannröhren-Werke AG v. Komise, nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí) z rejstříku Soudního dvora vymazána. V tomto ohledu z odkazu v tomto usnesení na čl. 69 odst. 5 jednacího řádu Soudního dvora ve spojení s jeho čl. 122 odst. 3 vyplývá, že Soudní dvůr usoudil navzdory zmínce o dohodě účastníků řízení v původním návrhu účastníka řízení podávajícího opravný prostředek na výmaz věci, že účastník řízení podávající opravný prostředek jednoduše svůj opravný prostředek vzal zpět, a proto mu uložil náklady řízení o opravném prostředku.
- 312 Z uvedeného usnesení tudíž vyplývá, že rozsudek Mannesmannröhren-Werke v. Komise (bod 8 výše) nabyl právní moci. Je tedy na místě dospět k závěru, že z důvodu protiprávního jednání společnosti Mannesmann neměla Komise po dobu správního řízení k dispozici četné informace, jejichž sdělení ve správním řízení oprávněně požadovala. Za těchto podmínek nelze postoj společnosti Mannesmann ve správním řízení v rámci jeho celkového posouzení považovat v projednávané věci za účinnou spolupráci.
- 313 Ve světle výše uvedeného musí být části žalobního důvodu společnosti Mannesmann založené na údajné spolupráci během správního řízení zamítnuty.

K výpočtu pokuty

- 314 Z výše uvedeného vyplývá, že výše pokuty uložené společnosti Mannesmann musí být snížena tak, aby byla zohledněna délka trvání porušení stanovená na čtyři roky namísto pěti let.
- 315 V projednávaném případě Komise správně použila metodu výpočtu výše pokut stanovenou v pokynech o metodě stanovování pokut, přičemž se Soud v rámci výkonu svého přezkumu v plné jurisdikci domnívá, že je namíste použít tuto metodu i s ohledem na závěr učiněný v předcházejícím bodě.
- 316 Základní částka pokuty je tak stanovena ve výši deseti milionů eur, zvýšená o 10 % za každý rok trvání porušení, celkem tedy o 40 %, což vede k částce čtrnácti milionů eur. Tato částka musí být dále z důvodu polehčujících okolností, v souladu s body odůvodnění 168 a 169 napadeného rozhodnutí, snížena o 10 %, takže konečná výše pokuty pro společnost Mannesmann činí 12 600 000 eur namísto 13 500 000 eur.

K nákladům řízení

- 317 Podle čl. 87 odst. 3 jednacího řádu může Soud, pokud jsou účastníci řízení současně neúspěšní v jednom nebo více bodech svých návrhů nebo ve výjimečných případech, rozdělit náklady řízení mezi účastníky nebo rozhodnout, že každý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení. Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě byl každý z účastníků řízení současně neúspěšný v jednom nebo více bodech svých návrhů, je namíste rozhodnout, že žalobkyně a Komise ponесou každá vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

Soud (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) Článek 1 odst. 2 rozhodnutí Komise 2003/382/ES ze dne 8. prosince 1999 o řízení k uplatnění článku 81 ES (Věc IV/E-1/35.860-B – Bezešvé ocelové trubky) se zrušuje v rozsahu, v němž stanoví existenci porušení vytýkaného tímto ustanovením žalobkyni před 1. lednem 1991.
- 2) Výše pokuty uložené žalobkyni v článku 4 rozhodnutí 2003/382 se stanoví na 12 600 000 eur.
- 3) Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.
- 4) Žalobkyně a Komise ponесou vlastní náklady řízení.

Forwood

Pirrung

Meij

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 8. července 2004.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

H. Jung

J. Pirrung

Obsah

Skutkový stav a řízení	II - 2234
Řízení před Soudem	II - 2235
Návrhy účastníků řízení	II - 2235
K návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí	II - 2236
K žalobní důvodům vycházejícím z vad řízení	II - 2236
K žalobnímu důvodu, podle něhož byla práva na obhajobu porušena tím, že Komise odepřela žalobkyni přístup k některým částem spisu	II - 2236
— Argumenty účastníků řízení	II - 2236
— Závěry Soudu	II - 2239
K údajně nedostatečné lhůtě pro vyjádření ke SV	II - 2243
— Argumenty účastníků řízení	II - 2243
— Závěry Soudu	II - 2244
K použití dokumentu Rozdělovací klíč jako důkazního materiálu v neprospěch žalobkyně	II - 2248
— Argumenty účastníků řízení	II - 2248
— Závěry Soudu	II - 2250
K údajnému porušení práv na obhajobu vyplývajícím z nesouladu mezi SV a napadeným rozhodnutím, pokud jde o porušení uvedené v článku 2 tohoto rozhodnutí	II - 2255
— Argumenty účastníků řízení	II - 2255
— Závěry Soudu	II - 2255
K existenci porušení čl. 81 odst. 1 ES uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí	II - 2257
K údajnému rozporu mezi články 1 a 2 napadeného rozhodnutí	II - 2257
— Argumenty účastníků řízení	II - 2257
— Závěry Soudu	II - 2259

K údajnému pochybení v úvaze Komise týkající se porušení uvedeného v článku 1 napadeného rozhodnutí	II - 2261
— Argumenty účastníků řízení	II - 2261
— Závěry Soudu	II - 2264
K existenci porušení čl. 81 odst. 1 ES uvedeného v článku 2 napadeného rozhodnutí	II - 2266
— Argumenty účastníků řízení	II - 2266
— Závěry Soudu	II - 2272
K návrhu na snížení výše pokuty	II - 2287
K pravidlům upravujícím výpočet pokuty	II - 2287
— Argumenty účastníků řízení	II - 2287
— Závěry Soudu	II - 2289
Ke stanovení výše pokuty uložené žalobkyni	II - 2292
K závažnosti porušení uvedeného v článku 1 rozhodnutí	II - 2292
— Argumenty účastníků řízení	II - 2292
— Závěry Soudu	II - 2294
K délce trvání	II - 2302
— Argumenty účastníků řízení	II - 2302
— Závěry Soudu	II - 2303
K údajným polehčujícím okolnostem	II - 2307
— Argumenty účastníků řízení	II - 2307
— Závěry Soudu	II - 2308
K údajné spolupráci společnosti Mannesmann	II - 2312
— Argumenty účastníků řízení	II - 2312
— Závěry Soudu	II - 2314
K výpočtu pokuty	II - 2320
K nákladům řízení	II - 2320